

Mədəniyyət

www.medeniyyet.az

“Geyilməmiş ayaqqabılar” bədi filmi təqdim olundu

səh. 2

Aşıq musiqisi axşamları

Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin təşkilatçılığı ilə “Aşıq musiqisi axşamları” layihəsi üzrə ilk tədbir - “Koroğlu”ya qayıdaq” adlı konsert-tamaşa təqdim edildi. “Koroğlu” dastanının “Koroğlu və Dəli Həsən” və “Koroğlunun İstanbul səfəri” qolları əsasında qurulan konsert-tamaşada aşıqlardan Əli Zeynalabdinov Koroğlu, Kəmalə Qubadlı Nigar xanım, Qələndər Zeynalov Aşıq Cünun, Altay Məmmədli Bəlli Əhməd, Kərəm Vəliyev Dəli Həsən rolunda çıxış edirdilər.

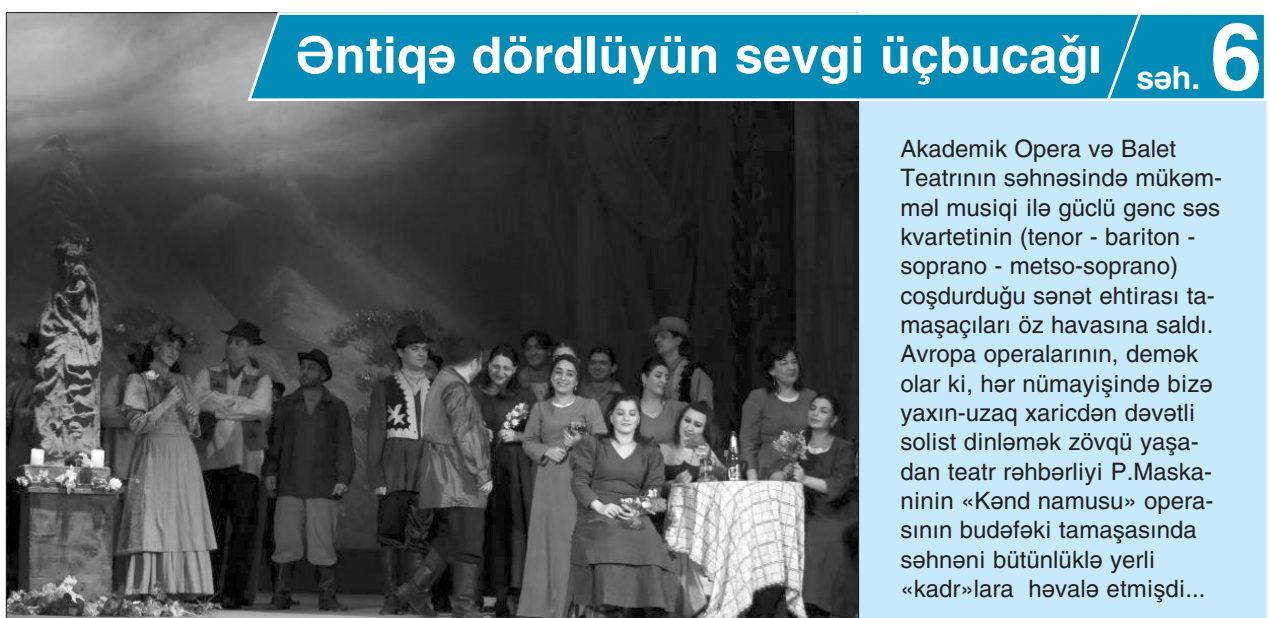
səh. 5

Ölkəmizin turizm imkanları Ukrayna teleşousunda

“Ailə və romantik istirahət yeri”, “Türkiyə və Misirin yeni rəqibi” - Azərbaycan və Bakı haqqında söylənilən bu ifadələr Ukraynanın STB telekanalının məşhur “Zvazeni ta hasli” (“Özlərini çəkiblər və xoşbəxtidirlər”) teleşousunun finalında səslənib. Teleşounun hazırlanması zamanı Bakıda aparılan çekilişlər Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Milli Turizm Təbliğat Bürosu və AZAL-ın birgə dəstəyi ilə həyata keçirilib.

səh. 9

Əntiqə dördlüyün sevgi üçbucağı

səh. 6

Akademik Opera və Balet Teatrının səhnəsində mükəmməl musiqi ilə güclü gənc səs kvartetinin (tenor - bariton - soprano - metso-soprano) coşdurduğu sənət ehtirası tamaşaçıları öz havasına saldı. Avropa operalarının, demək olar ki, hər nümayişində bizə yaxın-uzaq xaricdən dəvətli solist dinləmək zövqü yaşadan teatr rəhbərliyi P.Maskaninin «Kənd namusu» operasının budəfəki tamaşasında səhnəni bütünlüklə yerli «kadr»lara həvalə etmişdi...

İnsanlar arasında ünsiyyət dostluğumuzu daha da möhkəmləndirəcək

Yanvarın 15-də Bakıya səfərə gələn Bolqarıstan Respublikasının Baş naziri Boyko Borisovun Azərbaycan Prezidenti ilə görüşündə iki ölkə arasında turizm əlaqələrinin inkişaf etdirilməsi məsələsi də müzakirə olunub.

Prezident İlham Əliyev Bakı-Sofiya marşrutu ilə birbaşa aviareysin açılmasını bu baxımdan əlamətdar hadisə kimi dəyərləndirib. "Bu reys insanları bir-birinə daha da sıx bağlayacaq, insanlararası əlaqələr güclənəcək, turizmin inkişafına təkan verəcək", - deyərək Prezident İlham Əliyev bildirib.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, iki ölkə humanitar sahədə də əməkdaşlığı dərinləşdirir: "Azərbaycanda Bolqarıstanın mədəniyyətinə, tarixinə, ədəbiyyatına çox böyük maraq var. Bakı Slavyan Universitetində bolqar dili və ədəbiyyatı mərkəzi fəaliyyət göstərir. Əlbəttə ki, humanitar sahədəki əməkdaşlıq, insanlar arasında ünsiyyət bizim dostluğumuzu daha da möhkəmləndirir və möhkəmləndirəcək".

Baş nazir Boyko Borisov iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafından məmnunluğunu

Azərbaycanla Bolqarıstan arasında turizm əlaqələrinin inkişaf etdirilməsi müzakirə olunub

ifadə edib. O, bir neçə ay öncə açılışı keçirilmiş Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun Avropa üçün əhəmiyyətindən bəhs edərək Bolqarıstanın bu nəqliyyat qovşağının inkişaf etdirilməsində iştirak etmək istədiyini bildirib. B.Borisov iqtisadi əməkdaşlığın turizm əlaqələrinə də zəmin yaradacağını deyib: "Bolqarıstandan Azərbaycana əsasən kənd təsərrüfatı, iqtisadiyyat sahələrində məhsulların ixracı həyata keçirilir. Əgər Azərbaycan qazının Bolqarıstana təchizatı baş tutarsa, biz bu əmtəə mübadiləsini tarazlaşdırabilirik. Bütün bu investisiyaların yatırılması, birbaşa nəqliyyatın mövcudluğu, - nəzərə alsaq ki, biz Bakıya təyyarə ilə üç saat gələ bilərik, - bizə iqtisadiyyatı, turizmi inkişaf etdirməyə rəvac verəcək və Azərbaycan turistlərinə Bolqarıstanın dağ və dəniz kurortlarına gəlmələrinə imkan yaradacaq. Bolqar turistləri sizin qədim diyarınıza böyük maraq göstərirlər. Bu, hər iki ölkə üçün faydalıdır".

Qeyd edək ki, yanvarın 16-da Bakı-Sofiya marşrutu ilə ilk aviareys yerinə yetirilib.

Birbaşa aviareysin açılışında Azərbaycanın və Bolqarıstanın baş nazirləri Artur Rasi-zadə və Boyko Borisov iştirak ediblər. Reys Azərbaycanın "Bura Airways" aşağıbüdcəli aviaşirkəti tərəfindən həyata keçirilib. Bolqarıstan paytaxtı "Bura Airways" şirkətinin Avropa İttifaqına birbaşa uçuşlar həyata keçirəcəyi ilk şəhər olub.

Yanvarın 16-da Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının (ARİ) Vəcihə Səmədova adına sərgi salonunda tanınmış rəssam Məlik Məmmədخانovun fərdi sərgisinin açılışı oldu.

Realizm ənənələrinə sadıq rəssam

Məlik Məmmədخانovun fərdi sərgisinin açılışı keçirildi

ARİ-nin katibi, Xalq rəssamı Ağəli İbrahimov çıxış edərək bir vaxtlar dərs dediyi universitetdə tələbəsi olmuş M.Məmmədخانovun sərgisinin açılışından məmnunluq duyduğunu dilə gətirdi. O, rəssamın realizm ənənələrinə sadıqlığını, bu yola istedadının bütün imkanlarını həsr etdiyini vurğuladı.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Təsviri və dekorativ sənət sektorunun müdiri Qalib Qasimov rəssamın yaradıcılıq yolunun özünəməxsusluğundan, onun müxtəlif sərgi və müsabiqələrdə fəal iştirakından söz açdı.

Əməkdar incəsənət xadimi Ziyadxan Əliyev M.Məmmədخانovun realizm cərəyanına bağlılığını yüksək dəyərləndirdi.

ARİ-nin katibi Rafiq Kərimov, Xalq rəssamı Qəyyur Yunus həmkarları haqqında ürək sözlərini söylədilər, ona yeni yaradıcılıq uğurları dilədilər.

Sonda M.Məmmədخانov sərgiyə gələn tamaşaçılara sayğısını bildirdi.

Qeyd edək ki, sərgidə rəssamın 50-dən çox rəngkarlıq, qrafika və heykəltəraşlıq əsəri nümayiş olunur. "Valeh", "Əlağa" və başqa qrafik portretləri, "Sübh çağ", "Bakı

narları", "Həyatımızın narları", "Narlar palaz üzərində", "Rənglər aləmi", "Ağ qızılgüllər", "Yasəmən", "Nar ilə üzüm", "Quru balıqlar", "Balıqlar məcməi ilə", "Pəncərədən həyatımız", "Suraxanı xalçası", "Nəzrin", "Mübariz" və s. rəngkarlıq əsərləri, eləcə də "Zaur", "Gənc oğlanın heykəli" adlı heykəltəraşlıq nümunələri sənətsevərlərə təqdim olunur.

Məlik Məmmədخانov 1962-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. İndiki Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Bədii qrafika fakültəsini bitirib, bir neçə fərdi sərgisi keçirilib.

Sərgi bir həftə davam edəcək.

S.Qaliboğlu

"Geyilməmiş ayaqqabılar" bədii filmi təqdim edildi

Yanvarın 16-da Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Nizami Kino Mərkəzində rejissor Rza Rzayevin "Geyilməmiş ayaqqabılar" bədii filmi təqdim olundu.

Təqdimatda çıxış edən nazirliyin Kinematografiya şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi Almaz Sultanzadə iştirakçıları salamladı. Bildirdi ki, çəkilişdə iştirak etmiş rusiyalı kinematograflar təqdimatla əlaqədar olaraq şəhərimizdə qonaqdırlar. Sonra o, filmin yaradıcı heyətini səhnəyə dəvət etdi.

Filmin kreativ prodüseri Yuri Filippov çəkilişlərlə bağlı təəssüratlarını bölüşdü. Bildirdi ki, insan ağırları üzərində qurulan film onlara böyük hisslər yaşadıb. O, təqdimata dəvətə görə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə təşəkkürünü bildirdi.

Filmin bəstəkarı Vyacheslav Şulin, montaj

rejissoru Andrey Çeçetkin Bakıya ilk səfərlərindən məmnunluqlarını ifadə etdilər. V.Şulin Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin görkəmli nümayəndələrini yaxşı tanıdığını, bunun üçün də 45 dəqiqəlik filmə musiqinin yazılmasında böyük məsuliyyət hissi yaşadığını dedi.

Ekran əsərində baş qəhrəmanları oynayan əməkdar artistlər Gülzar Qurbanova və Bəhruz Vaqifoğlu qeyd etdilər ki, filmə Qarabağ dərdi, yurd harayı fərqli şəkildə tamaşaçıya çatdırılır. Filmə hər kəs özünü görə biləcək.

Filmin rejissoru Rza Rzayev təqdimatın təşkilinə görə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə minnətdarlığını bildirdi.

"Geyilməmiş ayaqqabılar" filmində Qarabağ savaşında gənc ərinə və körpə qızını itirmiş, tək oğlu ilə Bakıdakı qaçqın yataxanasına sığınmış və hər gün geriye - öz doğma torpaqlarına qayıtmaq ümidi ilə ya-

şayan Azərbaycan qadının ümumiləşmiş obrazı canlandırılıb, onun iztirabları, həyatı əks olunub. Onun Həsərət adlı övladı böyüyür, uzanan müharibəyə son qoymaq üçün Qarabağa yollanır. İki ayağını da itirir. Uşaqların torpağından didərgin düşəndə ona verilən ayaqqabılarını yurduna qayıdanda geyinmək üçün saxlayır, ancaq qismət olmur. İndi iki ayağını itirən gəncin geyilmə-

miş ayaqqabısının bir cütü də artır...

Filmin ssenari müəllifi və baş prodüseri Rza Rzayev, quruluşçu operatoru Elman Əliyev, quruluşçu rəssamı Məhərrəm Əliyev, bəstəkarı Vyacheslav Şulin, prodüseri Məhərrəm Cənabzadə, Rolları Gülzar Qurbanova, Bəhruz Vaqifoğlu, Dəniz Həsənov və başqaları oynayır.

Lələ

Xalq artisti Çingiz Sadıxov son mənzilə yola salındı

Yanvarın 16-da Təzəpır məscidində Azərbaycanın görkəmli musiqçisi, istedadlı pianoçu, Xalq artisti Çingiz Sadıxovla vida mərasimi keçirildi.

Sənətkarın tabutu önünə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti adından əkil qoyulmuşdu.

Vida mərasimində mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev, nazir müavini Ədalət Vəliyev, respublikanın tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri, ziyalılar, ictimaiyyət nümayəndələri iştirak edirdilər.

Mərasimdə çıxış edən Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq artisti Fərhad Bədəlbəyli sənətkarın həyat və yaradıcılığından danışdı. O, Çingiz Sadıxovun vəfatını Azərbaycan mədəniyyəti və musiqisi üçün böyük itki kimi dəyərləndirdi: "Azərbaycan musiqisində Çingiz Sadıxovun özünəməxsus yeri və xidmətləri var. O, Rəşid Behbudovu, Bülbülü, Mirzə Babayevi, Şövkət Ələkbərovanı və digər böyük sənətkarlarımızı ən məşhur konsert salonlarında müşayiət edib. Müşayiət etmək bö-

yük bir sənətdir. O, bu sənətin kralı idi. Televiziyalarda tez-tez onun çıxışlarını göstərirlər. Fikir verin, notsuz, əzbər necə gözəl ifa edir. Çingiz Sadıxov həm də təvazökar, sadə və səmimi dost idi".

Fərhad Bədəlbəyli Çingiz Sadıxovun vətəndə dəfn olunması üçün göstərdiyi köməyə görə Prezident İlham Əliyevə öz minnətdarlığını ifadə etdi: "Görürsünüz, torpağın gücü nə qədərdir? 25 il Amerikada yaşayasan, amma torpaq çağırır səni. Biz hamımız bu torpaqda dünyaya gəlmişik, burada da dünyadan gedəcəyik. Düşünürəm ki, bu mənada Çingiz Sadıxovun son arzusu yerinə yetmiş oldu. Ona görə cənab Prezidentə öz minnətdarlığımızı bildiririk".

Məşhur pianoçu ilə gənc vaxtlarından tanış olduğunu qeyd edən Xalq artisti Rafiq Seyidzadə onunla bağlı xatirələrini bölüşdü: "Rəşid Behbudovun repertuarının ən yüksək səviyyədə təqdim olunmasında Çingiz Sadıxovun böyük xidmətləri olub. O, ABŞ-ın 40-dan çox şəhərində Azərbaycan musiqisini təbliğ edib".

Görkəmli musiqçinin nəvəsi Rüstəm Sadıxov da babası haq-

qında fikirlərini jurnalistlərə bölüşdü: "Babam Bakıda doğulub, burada da torpağa tapşırılır. O, Azərbaycanı çox sevirdi. Azərbaycan mədəniyyətini ABŞ-da tanımaq üçün çox çalışıb. Çingiz Sadıxov görkəmli musiqiçi olmaqla yanaşı, çox gözəl ailə başçısı idi. Onun əziz xatirəsi həmişə bizim qəlbimizdə yaşayacaq".

Rüstəm Sadıxov babasının xatirəsinə göstərilən hörmət və ehtiramı görə, eləcə də onun Bakıda dəfn olunmasına görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi.

Vida mərasimindən sonra görkəmli musiqiçi İl Fəxri xiyabanda torpağa tapşırıldı.

Qeyd edək ki, Çingiz Hacı oğlu Sadıxov 1929-cu il aprelin 5-də Bakıda anadan olub. Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının (indiki Bakı Musiqi Akademiyası) Fortepiano fakültəsində, Moskva Dövlət Konservatoriyasının aspiranturasında professor Aleksandr Qoldenveyzerin sinfində oxuyub.

Görkəmli musiqiçi Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının solisti və konsertmeysteri kimi məşhur vokalları müşayiət edib. Bakıdakı 16 sayılı Musiqi məktəbinin direktoru, "Azkonsert" yaradıcılıq birliyinin bədii rəhbəri, Yəmən Demokratik Respublikasında İncəsənət İnstitutunun təşkilatçısı və müəlli-

mi, Bakı Musiqi Akademiyasının professoru olub.

Çingiz Sadıxov 1959-cu ildə Azərbaycanın Əməkdar artisti, 1987-ci ildə Xalq artisti fəxri adlarına layiq görülüb. Prezident İlham Əliyevin 2009-cu il 28 oktyabr tarixli sərəncamı ilə Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafında xidmətlərinə görə "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilib.

Musiqiçi 1994-cü ildən Amerika Birləşmiş Ştatlarının San-Fransisko, son zamanlarda isə San-Xose şəhərlərində yaşayıb.

İstedadlı pianoçu 2017-ci il dekabrın 30-da ABŞ-da vəfat edib.

Allah rəhmət eləsin.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

Kaliforniyada vida mərasimi

Tanınmış azərbaycanlı pianoçu, Xalq artisti Çingiz Sadıxovun nəşi vətənə yola salınmazdan önce ABŞ-ın Kaliforniya ştatının San-Xose şəhərində vida mərasimi keçirilib. Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulluğu, Şimali Kaliforniya Azərbaycan Mədəniyyət Cəmiyyəti və Kaliforniya Azərbaycan Dostluq Assosiasiyasının birgə təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən tədbirdə mərhumun ailə üzvləri və dostları, Kaliforniyada yaşayan Azərbaycan icmasının

üzvləri iştirak ediblər.

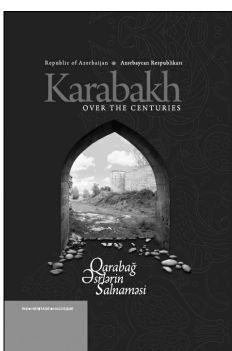
Şimali Kaliforniya Azərbaycan Mədəniyyət Cəmiyyətinin prezidenti Həmid Azəri Çingiz Sadıxovun həyat və yaradıcılığı haqqında məlumat verib, onun Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafına əvəzsiz töhfələr verdiyini vurğulayıb.

Mərhumun ailə üzvləri və digər icma nümayəndələri Çingiz Sadıxovun ömrünün son illərini ABŞ-da yaşamasına baxmayaraq, Azərbaycan musiqisinin Amerikada tanınması üçün əlindən gələni əsirgəmədiyini qeyd edib, xatirələrini bölüşüblər.

"Qarabağ. Əsrlərin salnaməsi" kitabının təqdimatı olacaq

Yanvarın 18-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə "Qarabağ. Əsrlərin salnaməsi" kitabının təqdimat mərasimi keçiriləcək.

Kitab Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin, "PA-ŞA Həyat Sığorta" ASC-nin və "Silkway Group" şirkətinin dəstəyi ilə "İRS Publishing House" nəşriyyatında Azərbaycan, ingilis və rus dillərində işıq üzü görüb. Kitabda Qarabağın tarixi - Azix mağarasında qədim insanların məskunlaşdığı zamanlar-

dan günümüzədək davam edən uzun bir dövr əhatə olunub.

Əsaslı faktlarla zəngin bu nəşrdə Qarabağın qədim irsi, sakinlərinin məişət və həyat tərz, inanc və adətləri, bayram və ayinləri, musiqiyə sevgisi, incəsənəti, sənətkarlığı təqdim edilib, bu torpağın tarixən

Azərbaycana məxsusluğu haqqında geniş məlumat verilib. Kitabda ölkə muzeyləri ilə yanaşı, dünya muzeylərində və şəxsi kolleksiyalarda saxlanılan eksponatların foto-larından da istifadə edilib.

"Sağalmayan yara"

Yanvarın 18-də Azərbaycan İstiqlal Muzeyində "Sağalmayan yara" adlı tədbir-sərgi keçiriləcək. Sərgidə muzeyin fonduna yeni da-

xil olmuş 20 Yanvar şəhidlərinin şəxsi əşyaları nümayiş olunacaq.

Çıxışlardan sonra Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti tələbələrinin hazırladığı bədii hissə təqdim olunacaq.

"Naxçıvan - İslam mədəniyyətinin paytaxtı"

internet sahifəsi istifadəyə verilib

Naxçıvan Muxtar Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və muxtar respublikanın Rabitə və Yeni Texnologiyalar Nazirliyi tərəfindən "Naxçıvan İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı-2018" rəsmi internet sahifəsi (www.imp.nakhchivan.az) yaradılıb.

Azərbaycan və ingilis dillərində hazırlanan internet sahifəsi 8 əsas və 27 alt bölmədən ibarətdir.

"Naxçıvan haqqında" bölməsində muxtar respublikanın tarixi, fauna və florası, inzibati ərazi bölgüsü, nəqliyyat infrastrukturunu, inzibati binaları, konsert-tamaşa, təhsil müəssisələri və digər sahələr haqqında məlumatlar verilib.

"Mədəniyyət" bölməsində 12 alt bölmə var. Burada "Naxçıvan milli geyimləri" və "Naxçıvan mətbəxi" elektron kitablarına keçidlər verilib. Saytda muxtar respublikada fəaliyyət göstərən muzeylər, teatrlar və kitabxanalar haqqında da ətraflı məlumatlar almaq mümkündür.

"Turizm" bölməsində muxtar respublikanın turizm potensialı, yerləşdirmə obyektləri haqqında ətraflı məlumat verilib, ünvan və əlaqə vasitələri qeyd olunub.

Saytda muxtar respublikanın tarix-mədəniyyət abidələri, turizm imkanları, parkları, mehmanxana-

ları, müasir infrastrukturunu haqqında foto və video materiallar da yerləşdirilib.

Naxçıvanın 2018-ci il üçün "İslam mədəniyyətinin paytaxtı" olması ilə bağlı il ərzində keçirilən tədbirlər, görülmüş işlər və yeniliklər saytda əksini tapacaq.

Qeyd edək ki, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin mədəniyyət nazirlərinin 2009-cu ilin oktyabrında Bakı şəhərində keçirilmiş VI konfransında qəbul edilmiş qərarla Naxçıvan şəhəri 2018-ci il üçün "İslam mədəniyyətinin paytaxtı" elan olunub. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 2 iyun tarixli sərəncamı ilə Naxçıvan şəhərinin 2018-ci il üçün "İslam mədəniyyətinin paytaxtı" elan edilməsi ilə əlaqədar Təşkilat Komitəsi yaradılıb. Təşkilat Komitəsinin 2016-cı il noyabrın 25-də keçirilən iclasında Tədbirlər planı təsdiqlənib və icrasına başlanılıb.

Yanvarın 15-də M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının Kamera və orqan musiqisi zalında “Gənclərə dəstək” layihəsi çərçivəsində ilin ilk konsert proqramı təqdim edilib. Tədbir Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi, “Mədəniyyət” kanalı və Filarmoniyanın birgə təşkilatçılığı ilə reallaşmış.

“Vokal musiqi axşamı” adlı konsertdə respublikanın tanınmış gənc ifaçıları iştirak ediblər. Musiqili gecədə Azərbaycan bəstəkarlarının əsərləri ilə yanaşı, dünya bəstəkarlarının əsərlərinə də müraçiet olunub.

Konsertdə Üzeyir Hacıbəyli, Müslüm Maqomayev, Fikrət Əmirov, Arif Məlikov, Niyazi, Polad Bülbüloğlu, Fərhad Bədəlbəyli, V.A.Motsart, P.İ.Çaykovski, G.Hendel və digər bəstəkarların əsərləri

“Gənclərə dəstək” layihəsində ilin ilk konserti

səsləndirilib.

Əməkdar artistlər İlhamə Abdullayeva, İlham Nəzərov, vokalçılar Kamran Rzayev, Cəlal Kəri-

mov, İlham Nəzərov, Kamilla İmanova və başqalarının çıxışları alqışlarla qarşılanıb.

İfaçıları pianoda Dilarə Kəri-

mova və Nərgiz Əliyeva müşayiət edib.

“Gənclərə dəstək” layihəsinin növbəti konserti yanvarın 29-da təqdim ediləcək. Qeyd edək ki, bu layihə çərçivəsində ötən il 30-dək konsert proqramı təşkil olunub.

Berlində Mikayıl Mirzənin xatirəsi yad edilib

Yanvarın 11-də Almaniyanın paytaxtı Berlində görkəmli aktyor və bədii qiraət ustası, Xalq artisti Mikayıl Mirzənin 70 illik yubileyinə həsr olunan xatirə tədbiri keçirilib.

Alman-Azərbaycan Ziyalılar Birliyinin təşkilatçılığı ilə təşkil olunan tədbirdə qurumun sədri Naibə Şirinova sənətkarın ömür yolundan, yaradıcılığından, ictimai xadim kimi fəaliyyətindən danışmış, onunla bağlı xatirələrini bölüşüb. Qeyd olunub ki, Mehdi Məmmədov, Adil İsgəndərov, Müxlis Cənizadə, Tofiq Kazımov kimi görkəmli sənətkar xadimlərdən aktyorluq sənətinin sirlərini öyrənən Mikayıl Mirzə 1969-cu ildə İncəsənət İnstitutunu (indiki ADMIU) bitirərək dram və kino aktyoru ixtisasına yiyələnib. O, institutun səhnə danışıq kafedrasında müəllim, eyni zamanda Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrında işləyib. Sənətkar istər teatrda və kinoda, istərsə də televiziya tamaşalarında özünəməxsus ifa üslubu ilə yadda qalan obrazlar qalereyası yaradaraq tamaşaçıların ürəyinə yol tapıb. Aktyor bir çox klassik və müasir Azərbaycan şairlərinin danışan dili, şeirlərinin yorulmaz təbliğatçısı idi.

Azərbaycan və türk diaspor nümayəndələrinin və ziyalıların iştirak etdiyi gecədə M.Mirzənin həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş videoçarx nümayiş olunub, müxtəlif bədii kompozisiyalar təqdim edilib. Almaniya da yaşayan sənətçilərdən S.Humay, H.Saneiyn ifasında mahnı və bayatılar səsləndirilib, şeirlər oxunub. Gecədə Cənubi Azərbaycanın şairə soydaşımız Şərifə Cəfəri sənətkarın qiraət ustası kimi sevildiyini, onun M.Araz, X.R.Ulutürk, M.Şəhriyar və başqa şairlərin şeirlərini yüksək peşəkarlıqla səsləndirdiyini bildirib.

Lalə

Yanvarın 15-də Bakıda rumıniyalı heykəltəraş Konstantin Brankuzinin əl işlərinin fotosərgisi açılıb.

“Zaman üzərində qövs” adlı sərgi Rumıniyanın ölkəmizdəki səfirləri və Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının (ADRA) dəstəyi ilə təşkil olunub. Açılış mərasimində ADRA-nın rektoru, Xalq rəssamı Ömər Eldarov çıxış edərək K.Brancuzinin yaradıcılığından söz açıb. Qeyd edib ki, XX əsr heykəltəraşlığında abstrakt formanın yaradıcısı olan K.Brancuzi heykəltəraşlıq, rəsm və qrafika sahəsinə müasir forma anlayışının gətirilməsində mühüm rol oynayıb.

Rumıniyanın ölkəmizdəki səfiri Dan İanku rumıniyalıların hər il yanvarın 15-də Milli mədəniyyət gününü qeyd etdiklərini diqqətə çatdırıb. Səfir bildirib ki, həmin gün dahi rumın şairi Mihail Eminesku (1850-1889) anadan olub.

Moldovanın ölkəmizdəki səfiri George Leuka Dövlət Rəssamlıq Akademiyasını Azərbaycanın nüfuzlu ali təhsil ocağı kimi dəyərləndirib, tələbələrə sərgilənən əsərlərdən yararlanmasını tövsiyə edib.

“Zaman üzərində qövs”

Bakıda rumıniyalı heykəltəraşın əl işlərinin fotosərgisi

Xəbər verdiyimiz kimi, xalqımızın qan yaddaşı olan 20 Yanvar faciəsinin 28-ci ildönümü ilə əlaqədar paytaxtın mədəniyyət ocaqlarında Milli Qəhrəmanlar haqqında sənədli filmlər nümayiş olunur.

Yanvarın 16-da Binəqədi rayon Mərkəzi mədəniyyət evində Milli Qəhrəmanlar Oqtay Gülləliyev və Pəhləvan Fərzəliyevin həyat və döyüş yolundan bəhs edən “Laçın qartalı” və “Şərəfli ömrün manifesti” adlı sənədli filmlər göstərilib. Ekran əsərləri Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Kinematografiya şöbəsi və Bakı Şəhər Mədəniyyət və Turizm Baş İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə təqdim edilib.

Əvvəlcə dövlət himni səsləndirilib, şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Mədəniyyət evinin direktoru Şahin Həsənov çıxış edərək ötən əsrin

Milli Qəhrəmanlar haqqında sənədli filmlər nümayiş olunub

90-cı illərinin əvvəllərində baş verən hadisələrdən, igid oğullarımızın respublikamızın ərazi bütövlüyü uğrunda fədakar mübarizəsindən danışmış.

Məlumat verilib ki, Oqtay Gülləliyev 1962-ci il noyabrın 10-da Laçın rayonunun Xaçınyalı kəndində

anadan olub. Polis əməkdaşı kimi erməni işğalçılarına qarşı əməliyyatlarda iştirak edib. 1992-ci il oktyabrın 11-də Hoçaz yüksəkliyində gedən döyüşdə qəhrəmancasına həlak olub.

Pəhləvan Fərzəliyev 1958-ci il sentyabrın 27-də Füzuli rayonunun Dilağarda

kəndində doğulub. Polis zabiti olub, doğma rayonunun müdafiəsində şücaət göstərmiş. 1992-ci il aprelin 11-də Qacar kəndi uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmanlıqla həlak olub. Hər iki igid ölümündən sonra Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görülüb.

Filmlərin ssenari müəllifi və rejissoru İltifat Hacıxanoğlu gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunması baxımından ekran əsərlərinin əhəmiyyətindən danışmış.

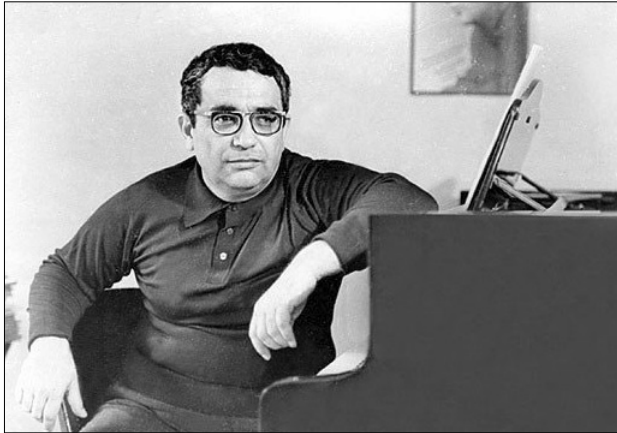
Sonra “Laçın qartalı” və “Şərəfli ömrün manifesti” sənədli filmləri nümayiş olunub.

Qara Qarayev musiqisi Amerika radiosunun efirində

Yaratdığı musiqilərdə həyat, insan və zaman haqqında dərin fəlsəfi düşüncələri yüksək səviyyədə əks etdirən böyük bəstəkar, tanınmış alim-pedaqoq və ictimai xadim, SSRİ Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Qara Qarayevin bu il 100 illik yubileyi qeyd edilir.

Prezident İlham Əliyev 17 oktyabr 2017-ci il tarixdə bununla bağlı sərəncam imzalayıb. Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin dünya miqyasında tanınılmasında müstəsna xidmətlər göstərmiş sənətkarın yubileyi münasibətilə soydaşlarımızın yaşadığı müxtəlif ölkələrdə də tədbirlər keçirilir.

Dahi bəstəkarın 100 illiyinə töhfə olan maraqlı layihələrdən biri ABŞ-da reallaşacaq. Amerika İctimai Mediası Radiosunun

dünya orqan musiqisinə həsr olunmuş "Pipedreams" proqramının baş icraçısı Michael Baronun təşəbbüsü ilə yanvarın 21-də bu proqramda ilk dəfə olaraq Qara Qarayevin əsərləri səslənəcək. Bu barədə ABŞ-da yaşayan həmyerlimiz, orqan ifaçısı Cəmilə Cavadova-Spitsberq məlumat verib.

Radionun efirində Cəmilə Cavadova-Spitsberqin Niderlandın Rottendam şəhərindəki St.Laurens kilsəsində yazdığı "Qara Qarayev: orqan üçün köçürmələr" musiqi albomundan (CD) çıxarışlar səslənəcək. Bu çıxarışlar yanvarın 15-dən etibarən radionun internet sahifəsində yerləşdirilib və musiqi həvəskarları tərəfindən hər zaman dinlənilə bilər.

nilə bilər.

Qeyd edək ki, Qara Qarayev musiqisinin orqan alətində ifası üçün köçürmələrin müəllifi Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının professoru Tahirə Yaqubovadır. Cəmilə Cavadova-Spitsberqin təşəbbüsü və Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə ərşəyə gəlmiş disk ötən il fevral ayında geniş ictimaiyyətə təqdim edilmişdi. Bu layihə sayəsində dünya orqan musiqisi həvəskarları Qara Qarayev dühası ilə tanış olmaq imkanı qazanmışdılar. Amerika İctimai Mediası Radiosunun efirində bəstəkarın əsərlərinin orqan köçürmələrində səslənməsi onlar üçün daha bir sənət töhfəsi olacaq.

Lalə Azəri

Heydər Əliyev Sarayında "Balaca şahzadə" tamaşası

Fevralın 17-də Heydər Əliyev Sarayında Rusiyanın «Molçi i tantsuy» teatri və rəssam Yelena Vedernikovanın təqdimatında fransız yazıçısı Antuan de Sent-Ekzüperinin "Balaca şahzadə" əsəri əsasında səhnələşdirilən eyniadlı tamaşa təqdim olunacaq.

Müasir rəqsin və qum animasiyasının möhtəşəm sintezi, səmimiyyət və məhəbbətlə dolu rəqs hərəkətləri və rəssam əllərinin yaratdığı parlaq süjet tamaşaçılara bu məşhur nağıl-hekayəni onların qəhrəmanları ilə birgə yaşamağa köməklik edəcək. Rusiyanın ən yaxşı rəqqaslarından biri olan Yevgeni Yasmakovun iştirakı ilə tamaşaçılara breakdance, hip-hop, akrobatika, funk və müasir rəqslər təqdim ediləcək.

Müəllif Hüquqları Agentliyində 667 əsər qeydiyyatata alınıb

2017-ci ildə Azərbaycan Respublikası Müəllif Hüquqları Agentliyində 354 müəllifin 667 əsəri qeydiyyatdan keçirilib. "Elektron xidmət" bölməsi vasitəsilə müəlliflərin 40 müraciəti əsasında isə 31 əsər qeydiyyatata alınıb.

Agentliyin 2017-ci ildə görülmüş işlər barədə hesabatında bildirilir ki, əsərlərin rəsmi qeydiyyatının tətbiqi edildiyi 1996-cı ildən bu il yanvarın 1-dək ümumilikdə 11554 əsər və əlaqəli hüquqların obyektləri, o cümlədən "Elektron xidmət" bölməsi vasitəsilə 85 müəllifin 177 əsəri qeydiyyatdan keçirilib. Hesabat ilində əsərlərin və digər əqli mülkiyyət obyektlərinin qeydiyyatına görə dövlət büdcəsinə 3750 manat vəsait ödənilib.

"Aşıq musiqisi axşamları"

"Koroğlu"ya qayıdaq" konsert-tamaşası

Yanvarın 12-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin təşkilatçılığı ilə "Aşıq musiqisi axşamları" layihəsi üzrə ilk tədbir - "Koroğlu"ya qayıdaq" adlı konsert-tamaşa təqdim edildi.

"Koroğlu" dastanının "Koroğlu və Dəli Həsən" və "Koroğlunun İstanbul səfəri" qolları əsasında qurulan konsert-tamaşanın ssenari müəllifi və quruluşçu rejissoru Aşıqlar Birliyinin katibi, Əməkdar incəsənət xadimi Sənubər Bağirovadır.

Tamaşada aşıqlardan Əli Zeynalabdinov Koroğlu, Kəmalə Qubadlı Nigar xanım, Qələndər Zey-

nalov Aşıq Cünun, Altay Məmmədli Bəlli Əhməd, Kərəm Vəliyev Dəli Həsən rolunda çıxış edirdilər.

Teatr ənənəsinə uyğun şəkildə səhnələşdirilən dastanda rol alan aşıqlardan başqa Əhməd Vəliyev, Toğrul İbrahimov, Əfsanə Kərimli, Səbinə İbrahimova, balabanda Ələkbər Kəlbəcərləri də öz ifalarını maraqlı şəkildə təqdim etdilər.

"Aşıq musiqisi axşamları"nın

ilk konsertində həmçinin aşıqlar Gözəl Zəlova, Rəmin Qarayev, Nəmət Qasımlının ifasında "Misri", "İrəvan çuxuru", "Laçını", "Hüseyni", "Gəraylı", "Dübeysi", "Koroğlu dübeysi", "Araz gülü", "Kərəm gözəlləməsi", "Qəhrəmani" və başqa el havaları səsləndirildi. Çıxışlar alqışlarla qarşılandı.

Savalan Fərəcov

Bakı Uşaq Teatrı "Fidan və Qoğal" tamaşasını təqdim etdi

Daima yaradıcı əməkdaşlıq imkanlarını genişləndirən Bakı Uşaq Teatrı yanvarın 13-də YARAT Müasir İncəsənət Mərkəzində "Fidan və Qoğal" tamaşasını göstərdi. Səhnə əsəri bu məkana tez-tez gələn, müxtəlif dərəcəli meşğələlərində iştirak edən balaca teatrsevərlər tərəfindən maraqla qarşılandı.

Məşhur nağıl qəhrəmanı olan Qoğal bu tamaşada bir qədər fərqli tale yaşayır. Düzdür, Fidanın nə-

nəsinin bəşirdiyi Qoğal da öz klassik prototipi kimi meşəyə qaçır, amma bu dəfə dəcəl Fidan öz sevimli Nazbalıncı ilə Yorğanını götürüb Qoğalın ardınca gedir. Meşədə isə tək-cə Qoğal deyil, onun ardınca gələnləri də maraqlı və sürpriz dolu macərələr gözləyir. Qarşılaşdığı hadisələr Fidana təsirsiz düşmür və dəcəl qızın baş verən hadisələrə münasibəti bir qədər dəyişir.

Arzu Soltanın eyniadlı pyesi

əslində İntiqam Soltanın quruluş verdiyi tamaşada personajların dili ilə tamaşaçılara bir sıra nəsihətlər çatdırılır. Uşaq psixologiyasını bilən müəllif və rejissor bunu məhərdlə etdiklərindən kimsə bu təsiri birbaşa hiss etmir.

Tamaşada teatrın aktyorları Türkan Şahmarlı (Fidan), Qurban Əhmədov (Baba), Günay Pirizadə (Qoğal), Könül Şahbazova (Nazbalıncı), Rəfael Muradxanlı (Yorğan) və başqaları çıxış edirdilər.

Bakı Uşaq Teatrı YARAT Müasir İncəsənət Mərkəzi ilə yaradıcı işbirliyini davam etdirmək niyyətindədir.

G.Mirməmməd

Bakının havası belədir: yüngül sazaqda külək əsirsə, deməli, şaxtanı hiss edəcəksən. Ortabab istidə külək yatıbsa, bürküdən boğulacaqsan.

Əslində güclü aktyor da teatr tamaşasının salona ötürdüğü ovqatı belə dəyişir: səhnədəkilər əsərin məğzini öz ifaları ilə süsləyirlərsə, deməli, parlaq tamaşa seyr edirsən. Yox, əgər...

Gəlin, ikinci məsələyə toxunmayaq. Çünki məqsədimiz o deyil. Yanvarın 14-də Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının səhnəsində mükəmməl musiqi ilə güclü gənc səs kvartetinin (tenor - bariton - soprano - metso-soprano) coşdurduğu sənət ehtirası tamaşaçıları öz havasına saldı.

Avropa operalarının demək olar ki, hər nümayişində bizə yaxın-uzaq xaricdən dəvətli solist dinləmək zövqü yaşadan teatr rəhbərliyi P.Maskaninin «Kənd namusu» operasının budəfəki tamaşasında səhnəni bütünlüklə yerli «kadr»lara həvalə etmişdi. Ötən teatr mövsümündə baxıb dinlədiyimiz tamaşadan sonra budəfəki «Kənd namusu» gerçəkden daha maraqlı idi. Son mövsümlərdə istər Avropa, istərsə də Azərbaycan operalarında çox maraqlı obrazlar təqdim edən əməkdar artistlər Afaq Abbasova və Fərid Əliyev, teatrın uğurlu tapıntıları Nina Makarova və Taleh Yəhyayevdən ibarət «sevgi üçbucağı» həqiqətən də maraqlı idi. İfaçıların öz qəhrəmanlarına yaradıcı münasibəti və hədsiz sevgisi, musiqi materialını mükəmməl mənimsəməsi, aktyorluq qabiliyyətlərindən genbol yararlanması, tamaşanın bir-nəfəsə oynanılması nə qədər qərribə səslənsə də, kor sevginin həyat üzərində təntənəsinə çevrildi.

Bu tamaşada bir-birinə rəqib olan iki gənc qadın partiyasını

Əntiqə dördlüyün sevgi üçbucağı

və ya Xəzər sahilində coşan Siciliya ehtirası

Afaq Abbasova və Nina Makarova ilk dəfə ifa edirdilər. İndiyədək çıxış etdikləri hər tamaşa ilə opera-severlərin rəğbətini qazanan iki xanım vokalçının qəhrəmanları kəndin ən yaraşlıq oğlanı, əsgərlikdən təzə gəlmiş Turiddunu paylaşıb bilmirlər. Əslində burada qərribə heç nə olmazdı, əgər Lola (Nina Makarova) ailəli olmasaydı və Turiddu (Fərid Əliyev) də sevgisinə qarşılıq verdiyi Santussadan (Afaq Abbasova) üz döndərərək əsgər yolu gözləmədən Alfioya (Taleh Yəhyayev) ərə gedən vəfasız Lolanın arxasında düşməsəydi.

Namus məsələsi Covanni Verqa bu operanın librettosuna çevriləcək qalmaqallı novelları yazanda da aktual olub, hələ desən, çox sonralar da. Hərçənd XXI əsrdə bu sayaq olaylar daha çox mənəviyyat məsələsi sayılır, nəinki namus. Lakin bu məqam da məşhur opera əsərinə marağı və onun musiqisinə rəğbəti azaltmır. Əsər kifayət qədər məşhur olduğundan tamaşa barədə ətraflı danışmağa ehtiyac bilmirik...

Sözün bütün mənalarda gə-

zəl sopranomuz Afaq Abbasova son mövsümlərdə yeni-yeni vokal partiyalarını təqdim etməklə təkə güclü səsinə deyil, həm də işləmək əzmini nümayiş etdirir. Onun ilk dəfə təqdim etdiyi Santussa partiyası (yeri gəlmişkən, tamaşa boyu Santussa demək olar ki, səhnədən çıxmır, onun ariyaları digər partiyalarının nisbətən daha uzun, dialoqları daha çoxdur) bir daha göstərdi ki, tamaşa salonunu dolduracaq səse malikdir. İstər yuxarı, istərsə də aşağı notlarda Afaq xanımın səsi bütün salon boyu yaxşı eşidilirdi. Öz partiyalarını

həm də əsl dramatik aktrisa bacarığı ilə təqdim etməyə çalışan vokalçı bu dəfə də istəyinə nail oldu. Gözünü ittiqam hissi örtən Santussa Lolanı Turiddudan ayırmaq üçün Alfionu öz tərəfinə cəkərək sevgilisinin ölümünə bais olarkən peşmanlığını da cılıqlılıqla çatdırır.

Əməkdar artist Fərid Əliyevin əvvəllər musiqili teatrda xarakterik rollar oynaması onun opera səhnəsində də köməyinə yarar. O, obrazlarına tələb olunan aktyorluq çalarını rahatlıqla bəxş edir. Onun

Turiddusu təkə işvəkar Lolanın arxasında düşən, yasaq meyvənin şirinliyini düşünən cavan deyil, həm də Santussanın onu öz sonsuz eşqində əsir etməsinə qarşı bir etiraz nümunəsidir.

Nina Makarova bizim iqlim üçün nisbətən az rast gəlinən güclü metso-soprano səse malikdir. Düzdür, Avropa operalarında bu qadın səsi üçün partiyalara da genbol rast gəlinmir. Hər halda opera səhnəsində ilk obrazlarını yaradan Ninanın tamaşadan-tamaşaya puxələşərək aktyorluq bacarığını, səsinə daha rahat idarə etmək ustalığını artırdığı göz qabağındadır.

Gənc bariton Taleh Yəhyayev də artıq teatrın repertuarındakı bariton partiyalarını mənimsəməkdədir. Onun kifayət qədər plastik səs çaları, gözəgəlimli görkəmi Alfio partiyasını xeyli maraqlı edirdi. Namusunun ləkələndiyinə əmin olan arabacı Alfio ilə Turiddunun qarşılaşdığı səhnənin drammatizmi alışıdığımız faciə əsərlərindəki oxşar səhnələrin təsir gücündən heç də az deyildi.

Turiddunun anası Luçiya partiyası Əməkdar artist Səbinə Vahabzadənin təfsirində yolunu azmış oğlundan ötrü narahət olan

obraz idi. Santussanın haqlı olduğunu, Lola sevdasının sonunun olmadığını Luçiya gözəl anlayır. Amma nə edə bilər ki? Anadolu türklərinin çox işlətdiyi bir kəlamda deyildiyi kimi: bunun adı eşq, bala da qonar, zəhərə də!

Həqiqətən də, «Kənd namusu» operasının səhnədən ötürdüyü əsas ismarış budur: qarşılığı olmayan böyük sevgilər insana xoşbəxtlik gətirmir.

Yazının əvvəlində qeyd etmişdik ki, «Kənd namusu» dövlətli solistlərin iştirakı olmadan oynanıldı. Əgər qarşılıqlı əməkdaşlıq proqramında bizim teatr ilə işbirliyi olan digər teatrlar bu tamaşanı görseydilər, mütəlak sevgi üçbucağı yaradan əntiqə dördlüyü öz repertuarlarındakı «Kənd namusu»na dəvət edərdilər!

Gülcahan

P.S. İfaçıların çıxışının təhlili-nə sözüümüz uydu deyə, Xalq artisti Yalçın Adıgözəlovun idarə etdiyi orkestrin mükəmməl müşayiəti və bu dəfə də tamaşanın tamhüquqlu iştirakçısı kimi xorun yadda qalan çıxışı barədə xoş söz söyləməyi unutduq sanmayın.

“Məhəbbət əfsanəsi” yenidən Başqırdistan səhnəsində

Fevralın 14-də Rusiya Federasiyası Başqırdistan Dövlət Opera və Balet Teatrında görkəmli bəstəkar, Azərbaycanın və

SSRİ-nin Xalq artisti, akademik Arif Məlikovun “Məhəbbət əfsanəsi” baletinin növbəti nümayişi olacaq. Səhnə əsərinin quruluşçu dirijoru Başqırdistanın Əməkdar incəsənət xadimi German Kimdir.

Bəstəkarın türk şairi Nazim Hikmətin pyesi əsasında yazdığı balet 1961-ci ildən dünya səhnələrini bəzəyir. İndiyədək 60-dan çox teatrda baletinin premyeraları keçirilib. Musiqisi, parlaq xoreoqrafiyası əsəri balet sənətinin daim arzulanan repertuar nümunələrindən birinə çevirib. “Məhəbbət əfsanəsi” baletinin Başqırdistan teatrında premyerası 2017-ci ilin yanvarında keçirilib.

Azərbaycanlı tenor Rusiya Böyük Teatrında Don Karlosu oynayacaq

Martin 1-dən 4-dək Rusiya Dövlət Akademik Böyük Teatrında Cüzeppe Verdinin “Don Karlos” operası nümayiş etdiriləcək.

Teatrın saytında yer

alan xəbərə görə, səhnə əsərində Don Karlos obrazını martin 2-də və 4-də Azərbaycanın Əməkdar artisti Yusif Eyvazov (tenor) canlandıracaq. Karyerası-

na İtaliyanın teatr və konsert zallarında başlayan Y.Eyvazov 2008-ci ildə Milanda Opera müğənniləri müsabiqəsinin Qran-pri mükafatına layiq görülüb. O, həmçinin 2012-ci ildə Bakıda Vokalçıların Bülbül adına VI Beynəlxalq müsabiqəsinin qalibi olub.

“Əlimdən tut”san, hisslərin izharı məhdud ola bilməz

Yanvarın 12-də A.Şaiq adına Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının bir qrup aktyoru və teatrın nəzdindəki «Oyuq» teatr-studiya-sının yetirmələri Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Bakının Şağın qəsəbəsində yerləşən 1 saylı sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün xidmət müəssisəsinə baş çəkiblər.

Böyüməkdə olan nəslin mənəvi-estetik zövqünün formalaşması missiyasını yerinə yetirən teatr sosial layihələrdə iştirakı vacib saydığından belə məkanların sakinlərinin də görüşünə gedir. İndiyədək Bakının digər xüsusi tipli mərkəzləri və uşaq evlərində keçirilmiş tədbirlərin davamı olan bu görüş də yadda qalan olub. Teatrın repertuarındakı tamaşalardan səhnəciklər göstərən aktyorlar Rəhilə İbadova, İqbal Əliyev, Cavid Telman və başqalarının çıxışları alqışlarla qarşılanıb.

«Oyuq» teatr-studiya-sının yetirmələri Selcan Xatun, Aylin Nəcəfli, Nazan Qafarova, Selcan Rzayeva, Ağa Şeydayev və Fərah Hüseynovanın nəğməli-rəqslı ifaları yaşıdılarının çox xoşuna gəlib. Səhhəti imkan verən müəssisə sakinləri qonaqlarına qoşularaq rəqs edib, xeyli şənleniblər.

Bu tədbir teatrın irəli sürdüyü, fiziki

məhdudiyyətli uşaq və yeniyetmələrin cəmiyyətə inteqrasiyasına xidmət edən «Əlimdən tut» adlı sosial-maarifləndirici aksiyanın davamıdır. Həqiqətən də, əgər əlindən tutan varsa, səhhətin imkan verməyə belə, hisslərini bəyan edə biləcəksən. Üstəlik, bu xoş hissləri sənə bəxş edənləri uzun müddət unutmayacaqsan.

G.Mirməmməd

Yanvarın 12-də Üzeyir Hacıbəylinin ev-muzeyində dahi bəstəkarın "Leyli və Məcnun" operasının tamaşaya qoyulmasının 110 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirildi.

"Leyli və Məcnun" operasının 110 illiyi qeyd olunub

Tədbiri giriş sözü ilə muzeyin direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Sərdar Fərəcov açaraq milli musiqi tariximizdə silinməz izlər qoyan dahi sənətkarın zəngin yaradıcılığından bəhs etdi. Bildirdi ki, Üzeyir Hacıbəyli 1908-ci il yanvarın 12-də Bakıda Hacı Zeynalabdin Tağıyevin teatrında göstərilən "Leyli və Məcnun" operası ilə təkcə Azərbaycanda deyil, müsəlman Şərqiində opera sənətinin əsasını qoyub. İlk operamız olan "Leyli və Məcnun" xalq tərəfindən çox sevildi və 110 ildir ki, uğurlu səhnə həyatını yaşayır. Xalq musiqisindən bəhrələnərək bu möhtəşəm əsəri yaradanda Üzeyir bəy 22 yaşında idi. Öz musiqi dünyasında Məhəmməd Füzuli şeirliyinin səsinə duyan gənc bəstəkar qəlbinin arzusu ilə bu əfsanəyə musiqili səhnə həyatı verib. Vurğulandı ki, Azərbaycan

bəstəkarlıq sənəti bu opera ilə peşəkar inkişaf yoluna qədəm qoyub. Azərbaycanda yaranan ilk opera Qafqazda, Şərqi Şəhər tapdıqca digər xalqların da musiqisinin inkişafına təsir edib. Bundan ruhlanan bəstəkar daha bir neçə mükəmməl opera və operetta yazıb. Həmin əsərlər milli bəstəkarlıq məktəbimizin inkişafına və zənginləşməsinə müstəsna töhfə olub. Bu isə Üzeyir bəyin, ümumilikdə Azərbaycan musiqisinin böyüklüyüdür.

Tədbirdə dahi bəstəkarın əsərlərinin əksəriyyətinə səhnə quruluşu verən Əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının baş rejissoru Hafiz Quliyev, "Leyli və Məcnun" operasının ikinci tamaşasından etibarən, milli səhnəmizdə azərbaycanlı xanım ifaçıların olmadığı illərdə Leyli rolunun ifaçısı olmuş Əhməd Ağdamskinin (Əhməd Bədəlbəyov) oğlu, profes-

sor Telman Ağdamski, Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Alla Bayramova və başqaları çıxış etdilər.

Çıxışçılar bəstəkarın musiqi

mədəniyyətimizin inkişafında xidmətlərindən danışdılar. Bildirdilər ki, bu opera ötən illər ərzində bir çox sənətkarların həyatından keçib və onlara sonsuz tamaşaçı sevgisi qazandırır. Çıxışlarda

"Leyli və Məcnun"un ilk tamaşasından başlayaraq uzun illər bu operada çıxış etmiş, adı mədəniyyət tariximizə ilk Məcnunumuz kimi düşmüş Hüseynqulu Sarabski də xatırlandı.

Sonda Azərbaycan Milli Konservatoriyasının tələbələri Orxan Hüseynli və Gülnar Fərəcova bədii kompozisiya təqdim etdilər.

Savalan Fərəcov

Daşkənddə Qara Qarayev adına Azərbaycan Mədəniyyəti və İncəsənəti Mərkəzi yaradılacaq

Özbəkistan Mədəniyyət və Sənət İnstitutunda "Qara Qarayev adına Azərbaycan Mədəniyyəti və İncəsənəti Mərkəzi" yaradılacaq. Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru Samir Abbasovla Özbəkistan Mədəniyyət və Sənət İnstitutunun rektoru, professor İbrahim Yuldaşev arasında keçirilən görüşdə bu barədə razılıq əldə olunub.

Görüşdə Azərbaycanın ali təhsil müəssisələri ilə əlaqələrin yaradılmasına dair müzakirələr aparılıb.

İbrahim Yuldaşev rəhbərlik etdiyi ali məktəb, institutda fəaliyyət göstərən fakültələr barədə məlumat verib. O, bədii təhsil sahəsində Azərbaycan təcrübəsinin öyrənilməsinin onlar üçün maraqlı və faydalı olduğunu

nu bildirib.

Samir Abbasov Mədəniyyət mərkəzinin fəaliyyəti, həyata keçirilən layihələr haqqında danışmış, son zamanlar Azərbaycanla Özbəkistan arasında mədəniyyət, təhsil sahəsində əlaqələrin inkişaf etdiyini, iki ölkənin ali təhsil müəssisələri ara-

sında əməkdaşlığa dair memorandumların imzalandığını vurğulayıb.

2018-ci ildə Azərbaycanın dahi bəstəkarı Qara Qarayevin 100 illiyinin qeyd olunmasına dair Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən müvafiq sərəncamın imzalandığını

bildirən direktor institutda yaradılacaq "Qara Qarayev adına Azərbaycan Mədəniyyəti və İncəsənəti Mərkəzi"nə Azərbaycan tərəfindən müvafiq nəşrlərin, bədii və sənədli filmlərin, milli musiqimizə dair disklərin, foto və rəsmlərin hədiyyə olunacağını deyib.

Söhbət zamanı institutun elmi jurnalında mədəniyyət, kitabxana-informasiya sahəsi üzrə azərbaycanlı mütəxəssislərin Azərbaycan və rus dillərində elmi məqalələrinin dərc olunması məsələsi də razılaşdırılıb. Institutda azərbaycanlı mütəxəssislər tərəfindən ustad dərslərinin təşkili, qarşılıqlı səfərlərin reallaşdırılması, təcrübə mübadiləsi məsələləri də müzakirə edilib.

S.Abbasov bu ilin mart ayında institutda "Azərbaycan mədəniyyət günü"nün keçirilməsi təklifi ilə çıxış edib və təklif qəbul olunub.

Vaqifin şeirlərinin özbək dilinə tərcüməsinə görə

Ölkəmizin Özbəkistandakı səfirliyinin nəzdində fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru Samir Abbasov TÜRKSÖY-un xüsusi medalı ilə təltif olunub.

TÜRKSÖY tərəfindən 2017-ci ilin Azərbaycanın böyük şairinin şərəfinə "Molla Pənah Vaqif ili" elan olunması ilə əlaqədar təşkilat tərəfindən bir sıra tədbirlər və layihələr həyata keçirilib. Həyata keçirilən layihələrdən biri Vaqifin şeirlərinin 12 dildə (Azərbaycan, türk, özbək, qazax, qırğız, türkmən, başqırd, tatar, habelə ingilis, italyan, rus və Ukrayna dilləri) toplanmış nüsxədir.

Kitabda özbək dilində bölmənin hazırlanmasında AMM-in xüsusi dəstəyinə görə S.Abbasov bu mükafata layiq görülüb.

Qeyd edək ki, AMM 2016-cı ildə TÜRKSÖY-un layihəsi ilə "Bəxtiyar Vahabzadə türk dillərində" kitabının özbək dili versiyasının hazırlanmasına da dəstək vermişdi.

Özbəkistandakı Respublika Azərbaycan Milli Mədəniyyət Mərkəzinin (RAMMM) hesabat-seçki konfransı keçirilib.

Daşkənddə keçirilən tədbirdə Səmərqənd, Buxara, Nəvai, Sırdərya və Daşkənd vilayətlərindəki Azərbaycan mədəniyyət mərkəzlərindən nümayəndələr, diasporumuzun üzvləri iştirak ediblər.

RAMMM-in sədri Mobil Məmmədov hesabat məruzəsi ilə çıxış edib.

Özbəkistan Nazirlər Kabineti nəzdindəki Millətlərarası Münasibətlər və Xarici Ölkələrlə Dostluq

Azərbaycan Milli Mədəniyyət Mərkəzinə yeni sədr seçilib

Əlaqələri Komitəsi sədrinin müavini Kamaladdin İşanxocayev RAMMM-in səmərəli işindən danışmış, mərkəzin gələcək fəaliyyətinə uğurlar arzulayıb.

Konfransda RAMMM-in 21 nəfərdən ibarət idarə heyəti seçilib, yeni rəhbərlik formalaşmış. Firdovsi Hüseynov RAMMM-in sədri, Mobil Məmmədov birinci, Xasay Abdullayev ikinci müavin, Camal Əliyev

icraçı direktor seçiliblər.

Azərbaycanın Əməkdar artisti Kövkəb Əliyeva, Özbəkistanda tanınan şair Əli Nəsirli, Səmərqənd vilayəti üzrə Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin sədri Əliqası Mirzəyev və başqaları yeni sədri təbrik edib, ona fəaliyyətində uğurlar arzulayıb, Azərbaycan həqiqətlərinin yayılması istiqamətində görüləcək işlərdən danışdılar.

Yanvarın 13-də Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının Vəcihə Səmədova adına sərgi salonunda görkəmli rus rəssamları Vasili Vereşşagin (1842-1904) və İvan Şişkinin (1832-1898) xatirəsinə həsr edilmiş sərgi açılıb.

Bakıda rus rəssamların əsərləri sərgilənib

Bakıdakı Rusiya İnformasiya və Mədəniyyət Mərkəzi və Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının birgə təşkilatçılığı ilə reallaşan sərgidə ölkəmizdə yaşayan rus fırça ustalarının əsərləri nümayiş olunub.

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının sədri, Xalq Rəssamı Fərhad Xəlilov sərginin əhəmiyyətindən söz açıb. Qeyd edilib ki, ölkəmizdə yaşayan ruslar mədəniyyət və incəsənət sahəsinə də öz töhfələrini veriblər. Tolerantlıq mühiti və multikultural dəyərləri ilə tanınan Azərbaycanda milliyyətdən asılı olmayaraq bütün sahələrdə əməyi keçən sənət adamları yüksək dəyərləndirilib.

F.Xəlilov rəhbəri olduğu qurumda ilin ilk sərgisinin məhz görkəmli rus rəssamlarının xatirəsinə həsr edilməsindən məmnunluğunu

nu ifadə edib. Bildirilib ki, sərginin ekspozisiyasında 12 fırça ustasının 50-dək sənət əsəri yer alıb.

Tədbirdə çıxış edən Milli Məclisin deputatı, Azərbaycanda rus icmasının rəhbəri Mixail Zabelin Rusiyanın iki məşhur rəssamının xatirəsinə açılan sərgini təqdirəlayiq hadisə kimi qiymətləndirib, belə sərgilərin davamlı olmasını arzulayıb.

"Azərbaycan xalqı əsrlərdir Rusiyaya

dost münasibət bəsləyir. Rus və Azərbaycan xalqlarını əzəldən mədəni və mənəvi bağlar birləşdirir. Belə sərgilərin keçirilməsi xalqlar arasında dostluq əlaqələrini daha da möhkəmləndirir", - deyər M.Zabelin vurğulayıb.

Rus Pravoslav Kilsəsinin Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının arxiyepiskopu Aleksandr Ata tədbir iştirakçılarını köhnə Yeni il

münasibətilə təbrik edib. Azərbaycanda istedadlı insanların çox olduğunu, onların arasında rusların da yer aldığını söyləyib.

"Şişkinin əsərlərində Rusiyanın təbiəti necə möhtəşəm təsvir olunubsa, Vereşşagin əsərlərində də ölkənin hərbi qüdrəti böyük ustalıqla yaradılıb. Bu baxımdan Azərbaycan da gözəl təbiəti, qədim tarixi olan bir ölkə kimi hər zaman fırça ustalarının diqqət mərkəzində olub. Sözsüz ki, burada yaşayan digər xalqların istedadlı nümayəndələri bunlardan bəhrələnərək gözəl əsərlər yaradıb. Bugünkü sərgidə təqdim edilən əsərlərdə də bütün bunlar aydın şəkildə əksini tapıb", - deyər o bildirib.

Sonra Azərbaycanda rus icması tərəfindən bir neçə rəssama diplom və hədiyyələr təqdim olunub.

Milanda Vaqifin 300 illik yubileyinə həsr edilmiş tədbir keçirilib

İtaliyadakı səfirliyimizin dəstəyi ilə Cüzeppe Verdi adına Milan Konservatoriyasında İtaliya-Azərbaycan Mədəniyyət Assosiasiyası tərəfindən Molla Pənah Vaqifin 300 illik yubileyinə həsr edilmiş tədbir keçirilib.

"Azərbaycan mədəniyyəti Milanda" adlı tədbirdə bu ölkənin yazıçı və şairləri, Milan Konservatoriyasının tələbə, professor və müəllim heyəti, sənət və iş adamları iştirak ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Azərbaycanın İtaliyadakı səfirliyinin əməkdaşı Sərxan Ağakışiyev böyük şair Molla Pənah Vaqifin milli ədəbiyyatı-

mıza verdiyi töhfələrdən söz açıb. Tədbirin Prezidenti İlham Əliyevin "Böyük Azərbaycan şairi Molla Pənah Vaqifin 300 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında" 2017-ci il 12 yanvar tarixli sərəncamına əsasən təşkil olunduğunu diqqətə çatdıran S.Ağakışiyev söz ustasının doğma dilimizin inkişafında əvəzsiz xidmətlərindən danışdı.

Diplomat, həmçinin mədəniyyət və incəsənətimizin bu ölkədə daha yaxından tanınması məqsədilə Azərbaycanın İtaliyadakı səfirliyi tərəfindən keçirilmiş mədəni tədbirlər barədə də məlumat verib.

Tədbir çərçivəsində İtaliya-Azərbaycan Mədəniyyət Assosiasiyasının sədri Mais Nuriyev və Milan Konservatoriyası idarə heyətinin üzvü, professor Davide Qualtyeri tərəfindən Molla Pənah Vaqifin italyan dilinə tərcümə edilmiş şeirlərinin yer aldığı kitabın təqdimatı olub. Həmçinin Molla Pənah Vaqifin və digər Azərbaycan şairlərinin şeirləri musiqi və rəqlə improvizasiya şəklində təqdim edilib.

Mərasimdə Azərbaycan tarixi və mədəniyyəti haqqında məlumat verilib, habelə Milanın "Compagnia Orizon Danza" rəqs məktəbinin tələbələri tərəfindən Azərbaycan milli musiqi və rəqlərindən ibarət kompozisiya nümayiş etdirilib.

Pianoçu soydaşımızın Nyu-York Universitetində mühazirə-konserti

Fevralın 9-da Nyu-York Universitetində Azərbaycanın Əməkdar artisti, Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının professoru, tanınmış pianoçu, beynəlxalq müsabiqələr laureatı Nərgiz Əliyarovanın mühazirə-konserti olacaq. Mühazirə-konsert Azərbaycan musiqisinin XX əsrin ikinci yarısından başlayaraq indiyədək olan mərhələsinə əhatə edəcək. Tədbirdə Q.Qarayev, V.Mustafazadə, C.Hacıyev, A.Rzayev, A.Əlizadə, A.Məlikov, F.Əlizadə və F.Süccəddinovun əsərləri səsləndiriləcək.

Adilə Əliyeva adına növbəti beynəlxalq müsabiqə

Martın 14-dən 18-dək Fransada (Anmas) və İsveçrədə (Cenevrə) pianoçuların Adilə Əliyeva adına XII Beynəlxalq Müsabiqəsi keçiriləcək.

Fransa hökumətinin iştirakı ilə təşkil edilən müsabiqənin fəxri prezidenti görkəmli bəstəkar və dirijor, Fransa İnstitutunun üzvü Loran Petijirar, münisiflər heyətinin sədri Fransada yaşayan həmvətənimiz Adilə Əliyevadır.

Müsabiqə peşəkar pianoçular (1973-1996-cı illər təvəllüdlü) və gənc pianoçular (1997-2004-cü illər təvəllüdlü) arasında keçiriləcək. Müsabiqənin ümumi mükafat fondu 26 min avro, o cümlədən Qran-pri 15 min avrodur.

Müsabiqə haqqında geniş məlumatı <<http://sbam.yolasite.com>> saytından əldə etmək olar.

Qeyd edək ki, Adilə Əliyeva Bakıda anadan olub. Sonralar Moskvaya köçən Adilə Əliyeva P.Çaykovski adına Moskva Dövlət Konservatoriyasını bitirib. O, 50-dən çox ölkədə konsert proqramları ilə çıxış edib, 30-dan çox kompakt-diskinin müəllifidir.

Rəsmlərdə "Qış nağılı"

Yanvarın 14-də "Leyla art" studiyasında uşaq rəsmlərindən ibarət "Qış nağılı" adlı sərginin açılışı keçirilib. Sərginin kuratoru Elnurə İsgəndərova, studiyanın rəhbəri Elnarə Hüseynova və rəssam Soltan Soltanlı iştirakçıları təbrik edib, onlara uğurlar diləyiblər.

Sərgidə paytaxtdakı rəsm dərəcələrini təmsil edən 6-16 yaşlı uşaqların yurdumuzun qış mənzərələrini əks etdirən 80-ə yaxın əl işi nümayiş olunub. Tədbirin sonunda iştirakçılar diplomla təltif ediliblər. Sərgi həm də uşaqların əyləncəsi ilə yadda qalıb.

Ölkəmizin turizm imkanları Ukrayna teleşousunda təbliğ olunub

“Ailə və romantik istirahət yeri”, “Türkiyə və Misirin yeni rəqibi” - Azərbaycan və Bakı haqqında söylənilən bu ifadələr Ukraynanın STB telekanalının məşhur “Zvajeni ta haslivi” (“Özlərini çəkiblər və xoşbəxtdirlər”) teleşousunun finalında səslənib.

Bu teleşou Ukraynada yüksək reytingli televiziya verilişidir. Layihənin iştirakçıları - artıq çəkisi olan insanlardır. Onlar ariqlamaq və eyni zamanda 250 min qırvna (təxminən 8750 dollar) mükafat uğrunda yarışirlar.

Teleşounun hazırlanması zamanı Bakıda aparılan çekilişlər Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Milli Turizm Təbliğat Bürosu və AZAL-ın birgə dəstəyi ilə həyata keçirilib. Milli Turizm Təbliğat Bürosundan verilən məlumata görə, final şousunu bu dəfə 13 milyon tamaşaçı izləyib.

Məlumatda bildirilir ki, Ukrayna Azərbaycanı turist cəlbə baxımdan əsas potensial bazarlardan biridir. Milli Turizm Təbliğat Bürosu bu istiqamətdə aktiv fəaliyyət göstərir. Xüsusilə Ukraynanın UIA hava yolları şirkəti ilə əməkdaşlıq çərçivəsində birgə la-

yiələr həyata keçirilir, bu ölkədən turizm agentliklərinin nümayəndələri, jurnalistlər və bloqerlərin Azərbaycana səfərləri təşkil edilir. Eyni zamanda Milli Turizm Təbliğat Bürosu tərəfindən Ukraynada tədbirlər təşkil olunur. Son belə görüş paytaxt Kiyevdə keçirilib və tədbirdə Azərbaycanın turizm potensialı haqqında 20-yə yaxın turizm şirkətində təqdimatlar edilib, onlarla yerli turizm şirkətləri arasında əlaqələr formalaşdırılıb.

Məlumatla görə, 2017-ci ildə Azərbaycana Ukraynadan 57 min 756 turist səfər edib. Bu göstərici ilə Ukrayna dünyanın digər ölkə-

ri arasında Azərbaycanın ən çox turist qəbul etdiyi 7-ci ölkədir. Aparılan işlər və araşdırmalar göstərir ki, bu rəqəmlər 2018-ci ildə daha da artacaq.

Milli Turizm Təbliğat Bürosu oxşar fəaliyyətləri, ənənəvi turizm bazarlarında olduğu kimi, yeni ba-

zarlarda da həyata keçirir. Bu sıraya ABŞ, Avropa, Çin, Hindistan və başqa ölkələr daxildir. Büro bazanın tələbatına uyğun olaraq müxtəlif ölkələrin turizm şirkətləri və agentlikləri ilə birlikdə yeni xidmət paketləri, marşrutlar, turlar və s. üzrə müzakirələr aparır.

Amsterdamsda Azərbaycanla bağlı təqdimat keçirilib

Niderlandın paytaxtı Amsterdamın məşhur “The Royal Industriele Groote Club” klubunda Azərbaycanla bağlı geniş təqdimat keçirilib.

Hər il bir ölkəyə səfər edərək, onun mədəniyyətini yaxından tanımaq istəyən klub üzvləri bu il Azərbaycanı seçiblər. Bu münasibətlə klubda keçirilən

Yeni il tədbiri çərçivəsində ölkəmizlə bağlı geniş təqdimat təşkil olunub.

Təqdimat Holland-Azərbaycan Dostları Cəmiyyətinin (DufoA) direktoru Leyla Babayevanın rəhbərliyi ilə hazırlanıb. Azərbaycanın xəritəsi nümayiş olunan zalda tariximiz, mədəniyyətimizə dair kitablar, broşürlər, eləcə də xalça, milli geyimlərdən ibarət sərgi klub üzvlərinə ölkəmizlə ilkin tanışlığa imkan yaradıb.

Təbrizdən olan azərbaycanlı opera müğənnisi Reza Ranyazmayın ifa etdiyi Tofiq Quliyevin “Sənə də qalmaz” mahnısı tədbir iştirakçıları tərəfindən rəğbətə qarşılanıb. “Karavan kultur” ART agentliyinin təsisçisi Elena Xaritonova ölkəmiz haqqında geniş məlumat verib.

Qeyd edək ki, Niderland kral ailəsinin də tez-tez gəldiyi “The Royal Industriele Groote Club”da hər il yanvarın 13-də köhnə Yeni ilin bayram edilməsi ənənəyə çevrilib. Bu bayram tədbirində Niderland hökumətinin və bu ölkədə akkreditasiya olmuş diplomatik korpusun üzvlərindən, yerli və xarici iş adamlarından, incəsənət xadimlərindən ibarət 300-dən çox klub üzvü iştirak edib.

2018-ci ildə dünyada turist axını 4-5 faiz artacaq

Ötən il artım 7 faiz təşkil edib

Birləşmiş Millətlər Dünya Turizm Təşkilatının (DTT) “Dünya turizm barometri” nəşrinin yanvar nömrəsində dərc edilən məlumata görə, 2017-ci ildə beynəlxalq turizm 7 faiz çoxalıb.

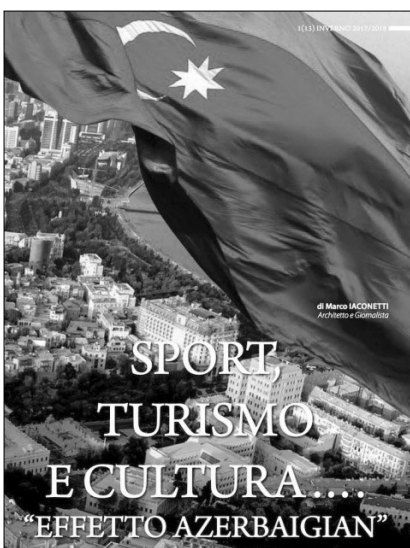
DTT-nin saytında yer alan məlumata görə, 2017-ci ilin nəticələri son yeddi ilin ən yüksək göstəricisidir. Ötən il bir çox istiqamətlər dayanıqlı inkişafı və əvvəlki illərdə zərər çəkmiş sahələrin bərpası ilə səciyyələnib.

DTT-nin yeni baş katibi Zurab Pololikaşvili bildirib ki, beynəlxalq səfərlər çoxalır və bu, turizm sektorunu iqtisadi inkişafın mühüm amili kimi möhkəmlədir. Turizm üçüncü ixrac sektoru kimi iş yerlərinin yaradılmasına və bütövlükdə cəmiyyətin inkişafına xüsusi diqqət verir. Turizmin inkişaf etməsi ilə yanaşı, bu yüksəlişin cəmiyyətin hər bir üzvünə fayda gətirməsinə və bütövlükdə dayanıqlı inkişafa uyğun gəlməsinə nail olmaq lazımdır.

DTT cari tendensiyalara, iqtisadi perspektivlərə və təşkilatın ekspertlərinin təhlilinə əsasən 2018-ci ildə dünyada turist axınının 4-5 faiz yüksələcəyini proqnozlaşdırır.

İdman, turizm və mədəniyyət - “Azərbaycan effekti”

“İRS” jurnalının italyan dilində növbəti sayı nəşr olunub

“İRS” jurnalının italyan dilində versiyasının - “İRS-Patrimonio”-nın 13-cü nömrəsi işıq üzü görüb.

Nəşrdə jurnalist Barbara Kassaninin Azərbaycan və İtaliya arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 25 illiyi münasibətilə bu ölkədə keçirilən tədbirlərdən bəhs edən yazı-

ısı, Roma Sapienza Universitetinin tədqiqatçısı Daniel Pommier Vinçellinin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə həsr olunmuş “Demokratiya və aypara: müsəlman dünyasında ilk parlament demokratiyası təcrübəsi 1918-ci ildə Azərbaycanda” məqaləsi, tarixçi Domeniko Letisianın “Azərbaycan: öyrənilməsi vacib olan multikultural laboratoriya” adlı məqaləsi və başqa yazılar yer alıb.

“İdman, turizm və mədəniyyət - “Azərbaycan effekti” adlı məqalədə arxitektör və jurnalist Marko İakonetti ölkəmizin turizm potensialı, Bakı şəhərinin gözəlliyi, memarlıq nümunələri, Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi beynəlxalq mədəniyyət və idman tədbirləri, “Ekspo 2025”ə Bakı şəhərinin namizədliyinin irəli sürülməsi barədə söz açır.

“Azərbaycana italyan baxışı” adlı fotoreportajın müəllifi italyalı fotomüxbir Françesko Neridir. Jurnalda yer almış fotoreportaja onun Azərbaycana səfəri vaxtı çəkdiyi fotolar daxil edilib.

İntellektual oyunlar üzrə bələdçilər hazırlanır

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə “Yeni-liyə Doğru” Gənclər Fondu tərəfindən “Oyun həftəsi - intellektual həftəsonu” layihəsi həyata keçirilir.

Layihənin məqsədi intellektual oyunlar və yarışlar vasitəsilə turistlər üçün yeni turistik xidmətlərin təklif edilməsi, bunun üçün tələb olunan bələdçilərin (animatorların) hazırlanması və onlara müvafiq təlimin keçilməsidir.

Masaüstü intellektual oyunlar - iki və daha artıq, əsasən isə qrup şəklində təşkil olunan oyunlardır. Bu oyunlarda iştirakçılar öz intellekt və bacarıqlarını nümayiş etdirir, düzgün qərarlar qəbul edərək qalib olurlar. Layihə üzrə hazırlanan animatorlar intellektual oyunlar və müsabiqələr təşkil etməklə şəhərimizin qonaqları arasında xoş münasibətlərin qurulmasına

və ünsiyyətin yaradılmasına çalışacaqlar.

İntellektual oyunların təşkili üzrə bələdçi-animatorların hazırlanması məqsədilə yanvar ayında 25 gəncin iştirakı ilə 4 günlük təlim kursu keçirilib. Təlim prosesində iştirakçılar bir neçə modul üzrə biliklərə və praktiki bacarıqlara yiyələniblər. Gənclərə masaüstü oyunları populyar edən amillər, oyunçuların bir araya gəl-

məsinə səbəb olan faktorlar, intellektual oyunların beynəlxalq standartları, marketingi, dizaynı, oyunların qaydalarının izah edilməsi və s. məsələlərə dair praktiki biliklər öyrədilib. Təlim kursunun davamı olaraq, gənclərin iştirakı ilə 15 masaüstü oyun növü üzrə nümunəvi oyunlar təşkil olunub.

Layihənin yekununda iştirakçılara sertifikatlar təqdim edilib.

Azərbaycan kinosu - 120

Zəngin inkişaf yolu keçərək xalqımızın mədəni-mənəvi həyatında mühüm rol oynayan Azərbaycan kinosunun bu il 120 yaşı tamam olur. Yeni ildə bu silsilədən ilk yazını hazırlamaq üçün kino tariximizi sistemli şəkildə araşdıraraq, sanballı kitab və məqalələr müəllifi, Əməkdar incəsənət xadimi, Prezident təqaüdçüsü Aydın Kazımzadə ilə həmsöhbət olduq. 78 illik ömrünün 55 ilini bu işə həsr etmiş Aydın müəllimlə ad günü ərfəsində görüşdük. Onu da qeyd edək ki, Aydın Kazımzadənin araşdırmaları sayəsində Azərbaycan kinosunun gerçək tarixi (2 avqust 1898-ci il) bəlli olub və bu tarix Prezident Heydər Əliyevin 2000-ci ildə imzaladığı sərəncamla "Azərbaycan kinosu günü" kimi qeyd edilir.

- Aydın müəllim, niyə həyatınızı məhz kinonun araşdırılmasına həsr etdiniz?

- Əgər bu sualı mənə məktəbi bitirdiyim illərdə versəydilər, deyərdim ki, kino vizual baxışdır. Sadəcə filmdir, baxırsan, əylənirsən, bu qədər. Amma kinonun içində 55 il tamam edən şəxs kimi bu suala belə cavab verərdim. Kino həyatıdır. Bu gün özümü kinosuz təsəvvür etmərəm. Yəqin ki, kinoya gəlməseydim, başqa sahədə işləyəcəkdim. Amma kinoda başqa bir həyat gördüm. Bu 55 il müddətində kino ilə real həyatı müqayisə etməyi öyrəndim. Yeni, kinonun içində olan adam kimi nəyin doğru, nəyin doğru olmadığını gördüm. Bəzən kino mənə real həyatda yalanlara qarşı nikbin olmağımda kömək edib. Kino özü real həyatdır.

- İnsanlar həmişə öz həyatlarını filmlərdəki hadisələrə, obrazlara bənzətmək istəyiblər...

- İstəyiblər deyəndə ki, bu həmişə belə olub. Mən özüm də gənclik yaşlarımda özümü "Üç müşketyor" filmindeki qəhrəmanlardan birinə bənzətməyə çalışırdım. Sonralar digər film qəhrəmanlarına. "Uzaq sahillərdə" filmi efirə çıxanda artıq Mehdi Hüseynzadəyə bənzəmək istəyirdim. Bu hələ kino sahəsinə gəlmədiyim illərdə belə idi. Bu sahəyə gəldikdən sonra gördüm ki, bizim sənətkarlarımız çox təcrübəli insanlardır. Onların lentə aldıklarının ekseriyyəti reallıq idi. Məsələn, Əlisəttar Atakişiyevin çəkdiyi "Sehrlı xalat" filmindeki hadisələri biz bu gün real həyatımızda görürük. O, planşetlər, kitablar, görüntülü danışıqlar... Belə düşüncəli, açıq baxışlı insanlarla işləmək, təmasda olmaq mənim üçün böyük xoşbəxtlik idi. Kino işinə başladıqdan sonra bir çox möcüzələrin şahidi oldum. Əsas onu diqqətə çatdırmaq istərdim ki, mən kinoşünas deyiləm. Bunu həmişə demişəm və indi də deyirəm. Mən həmişə özümü kinoda ixtisaslaşmış jurnalist hesab etmişəm. Kinoda işləməyə başlayanda başa düşdüm ki, bu işlə üzdən məşğul olmaq olmaz. Hər zaman dərinliyə gedib,

Kino salnaməmimizin yorulmaz tədqiqatçısı

Aydın Kazımzadə: "Özümü kinoda ixtisaslaşmış jurnalist hesab etmişəm. Bu işlə üzdən məşğul olmaq olmaz. Hər zaman axtarışlar aparmalı, çalışmalısan ki, daha maraqlı və dəqiq faktlarla oxucuların qarşısına çıxıb biləsən".

axtarışlar aparmalısan. Bir halda ki, kinoşünas deyilsən, çalışmalısan ki, daha maraqlı və dəqiq faktlarla oxucuların qarşısına çıxıb biləsən. Mənim ömrümün çox hissəsi arxivlərdə, kitabxanalarda keçib. Əlimə düşən bütün məlumatları yığdım. Qəzetlərdən götürdüyüm məlumatlar və arxivlərdən yığdığım sənədlərdən ibarət evdə 500-ə yaxın qovluğum var. Hər biri bir sənətkarın, kino idarəsinin tarixini özündə saxlayır. Belə axtarışlarla kinomuzun yarandığı ilk tarixi tapa bildim.

- Kinomuzun tarixinə bu dərəcədə maraq haradan idi?

- Sadəcə maraq idi. Düşünürdüm, görəsən, bizim kinonun tarixi nə vaxtdan başlanır, niyə görə deyirlər ki, inqilabdan əvvəl heç bir filmimiz olmayıb? Yaxud da nəyə görə alimlərimiz yazır ki, Aleksandr Mişon fransız olub və Azərbaycana gəlib film çəkib və gedib? Bu Mişon kim idi və Bakıya niyə gəlmişdi? Doğrudanmı biznes xətrinə gəlmişdi bura, yoxsa həqiqətənmi, bu adam Bakıda işləyib? Bütün bu sualların dərininə gedə-gedə, izləyə-izləyə bax-

dərc edib. Cənubi Qafqaz və Orta Asiya respublikalarını gəzib öz jurnalında bu yerlər haqqında informasiyalar verirmiş. Onun Bakıya böyük marağı olduğu üçün burada qalıb. Hətta həyat yoldaşı onun Bakıda qalması ilə barışmayaraq övladını da götürüb gedib. "Kaspi" qəzetində olan məlumatdan öyrəndim ki, həyat yoldaşı gedəndən sonra A.Mişon Qusardan olan bir xanımla ailə həyatı qurub. Dövlət arxivinə gedib onun neqativlərini araşdırdım. Bütün neqativləri düzəldib tarixlərə baxırdım ki, görüm onun filmləri neçənci ildən başlanır. Artıq 1879-cu ildən neqativlərin üzərində onun adının getdiyinə şahid oldum. Demək, həmin ildə Mişon Bakıda olub, 1903 və ya 1907-ci ildə Azərbaycanı tərk edib.

Nə yaxşı ki, A.Mişon 1900-cü ildə Parisdə keçirilən Ümumdünya sərgisində iştirak edib. Azərbaycandan həmin sərgidə Mişon və baba Müslüm Maqomayev də iştirak edib. Həmin sərgidə Lümyer qardaşları onun filmlərini alıblar. Onlar öləndən sonra varidatları dövlət arxivinə təhvil verilib. Bizim

deyil. Onda gəlin Bakının tarixi memarlıq nümunəsi olan binaları sökək ki, onların çoxunun memarı polyaklar, italyanlardır. Axı bu tarixdir. Məlum məsələdir ki, kinonun vətəni Fransadır. Hər bir ixtira müəyyən inkişaf yolu keçir.

- Araşdırmalarınız zamanı kino tarixi ilə bağlı nə kimi maraqlı faktlarla qarşılaşmışınız?

- Bəli, bunlar gülməli olduqları qədər də ağılmalı faktlar idi. İki kinomexanik 1906-cı ildə icazə alıb Maştağada film göstərmək istəyir. Filmi aparırlar qəsəbəyə. Varlıların birinin evində yüksək təbəqəli insanlara nümayiş etdirmək üçün icazə alınır. Kino başlanır. Ekran-da dəniz sakit dalğalanırmış. Baxırlar ki, bu nədir divarda su, dəniz... Sonra birdən dalğalar yüksəlir və tamaşaçıların hamısı durub qaçır. Həmin məlumat barədə mexaniklərin xətrində də yazılıb və həmin qəsəbənin tarixini əks etdirən kitabda da bu hadisə yer alıb. Bütün bunlara görə deyə bilərəm ki, kinomuz çətin və şərəfli bir yol keçib.

- İnqilabdan sonrakı kinomuzdan söz açardınız...

- 1917-ci ilin Oktyabr inqilabından sonra Leninin siyasəti başladı. O, deyirdi: "İnqilabın qələbəsinə insanların beyninə yeritmək üçün ən yaxşı vasitə kinodur. Özü də sənədli filmlər". Bu səbəbdən də planlı şəkildə bizdə 1923-cü ildə kinostudiya yaradıldı. Kinostudiya sənədli və bədii filmlər çəkməyə başladı. Kinostudiyanın yaradılması ilə yerli kadrlarımız yetişməyə başladı. Azərbaycan kinosunun ilk rejissorlarından biri Mikayıl Mikayılov artıq 1924-cü ildə kinostudiyada çalışırdı. Rejissor Ağarza Quliyev, böyük Cəfər Cabbarlı da eləcə. Cəfər gördü ki, ssenariləri qeyri-azərbaycanlılar yazır, özü başladı ssenarilər yazmağa. Nəinki Azərbaycanda, bütün Şərqdə ilk qadın olaraq Qəmər Salamzadə kinoda işləməyə başladı. İlk dəfə bizdən Moskvaya oxumağa gedən professional ki-

norejissor Səməd Mərdanov oldu. İlk rejissorlardan biri olan Abbas Mirzə Şərifzadə "Hacı Qara", "Bismillah", "Məhəbbət oyunu" filmlərini çəkdi.

1950-ci illərdə Elbəy Rzaquliyev, Cəbrayıl Əzimov, Məmməd Hüseynov və digərləri kino rəsəmlərimiz kimi formalaşdılar. 60-cı illər kinomuzda dönüş ili kimi qeyd edilir. Bu dövrdə kinoya yeni nəsillər gəldi və bir sıra məşhur filmlər çəkildi.

- Bu günlərdə müəllifi olduğunuz "Azərbaycan kinosu. Ensiklopedik lüğət" in birinci cildi nəşr olundu. Qarşıda kino tarixini əks etdirən daha hansı nəşrləriniz olacaq?

- Mənim illər boyu sandığıma yığdığım ən qiymətli sənətlər arxivimdir. Həyatda hər kəs özündən sonra bir iz qoyur. Nə vaxtsa kitab yazacağım ağıma gəlməzdi. Bu günə kimi 25 kitabım nəşr olunub. Amma zaman və tələb bunu dikte etdi. Qarşıda hələ 4 kitab yazmalıyam. "Azərbaycan kino ensiklopediyası"nın ikinci cildini, kinostudiyanın tarixini, "Azərbaycan kino salnaməsi" ikicildliyini (birinci cild bədii, animasiya, televiziya filmlərini, ikinci cild isə sənədli, elmi-kütləvi filmləri əhatə edəcək) çap etdirmək istəyirəm. Bu kitab 1898-ci ildən 2018-ci ilə qədər olan müddəti əhatə edəcək. Daha sonra xatirələrimi qələmə almaq arzusundayam. 55 il ərzində Azərbaycan kino tarixində gördüklərim, görkəmli kino xadimləri ilə bağlı xatirələrimi. Hələ ki sonuncuya vaxtım yoxdur. "Azərbaycan kinematografı" adlı buraxılışın 9-cu cildini hazırlayıram. Təqaüdə çıxandan sonra bir gün də evdə oturmamışam. Dövlət qayğısını məndən əsirgəməyib, fəxri adım var, Prezident təqaüdü alıram. Bütün bunlar üzərimə məsuliyyət qoyur ki, nə qədər ömrüm var çalışdığım sahəyə xidmətimi əsirgəməyim.

- 120 yaşlı kinomuza nə arzulayırsınız?

- Mən kinomuzun tarixini sübut edəndə qədər böyük əziyyətlər çəkdim. 80 illikdə yazdım ki, 80 deyil, 90-dan çoxdur bizim kinonun yaşı. Ümummilli lider Heydər Əliyev 2000-ci ildə bir sərəncamla bu tarixi təsdiq elədi. Bu bizim kinonun əsl tarixidir. Kinonu həmişə bir dənizə bənzətmişəm. Qabarmalar olur, çəkilmələr olur. Kinomuz olub, var və həmişə də olacaq. Müasir dövrdə prodakşınlar yaranıb, filmlər, seriallar çəkilir. Zamanla bu seriallardakı zəifliklər də aradan qalxacaq. Kinomuzun gələcəyinə inanıram. 2 avqust - Azərbaycan kinosu günü mənim üçün həmişə sevincli, iqiqat bayramı olub. Həm kinonun ad günüdür, həm də əməyimin tarixidir. Çox sevinirəm ki, kinomuzun 120 yaşını mən də görə bildim. "Mədəniyyət" qəzetinin bütün kollektivinə dərin təşəkkürümü bildirirəm.

- Sağ olun. Sizə cənsağlığı və yeni yaradıcılıq uğurları arzulayırıq.

Lalə Azəri

dım ki, bu bir dəryadır ki, sonu görünür. Bu günün özündə də mən kinonu tam olaraq özüm üçün açılmamış hesab edirəm.

- Aleksandr Mişon və ilk Azərbaycan filmi ilə bağlı araşdırmanızın tarixçəsi maraqlı olar...

- Tarixi araşdırarkən mənə belə məlum oldu ki, Mişon Ukraynanın Xarkov şəhərində doğulub, anası fransız, atası polyak olub. Atasının həyat yoldaşının soyadını götürüb. Bütün bunları araşdırarkən həm də bildim ki, bu adam düz 25 il Bakıda yaşayıb. Burada emalatxanası, fotoatlyesi olub. Bu atelyədə filmlər çəkib. Onun Bakıda nəşriyyatı da varmış, təqvimlər və "Biləsuvar" adlı jurnal

Dövlət Film Fondu Ümumdünya Arxivlər Cəmiyyətinin üzvüdür. Mən A.Mişonun neqativlərində rastlaşdığım filmlərin siyahısını kinoşünas Ayaz Salayevə verərək xahiş etdim ki, cəmiyyətin iclaslarına gedəndə baxsın, bəlkə o filmlərdən hansısa həmin cəmiyyətdə saxlanılır. O, Fransaya işgüzar səfərə getdiyi zaman iki filmi tapa bildi. Biri "Bibiheybətə də yanğın", digəri "Balaxanıda neft fontanı". Ayaz həmin filmləri Bakıya gətirdi və lentlərin üzərində 1898-ci il yazılmışdı. Demək, mənim araşdırdıqlarımla, qənaətimlə Ayazın gətirdiyi lentlər zamanı düz gəlirdi. Çox adamlar məni günahlandırır ki, sən düz etmirsən. Niyə Azərbaycan kinosunun tarixini A.Mişonla başlayırsan? Bu yanaşma düzgün

“Gözlə, gələcəyəm” kitabının təqdimatı keçirildi

Yanvarın 16-da Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin “Respublika Xatirə Kitabı” redaksiyası ilə “Bakı-Xəbər” qəzetinin birgə layihəsi əsasında “Şəhidlər ölməz, Vətən bölünməz!” seriyasından nəşr olunan ilk kitabın - şəhid gizir Aydın Abdullayev haqqında “Gözlə, gələcəyəm” sənədli povestin təqdimat mərasimi keçirildi.

Əvvəlcə şəhid Aydın Abdulayevin həyat və döyüş yolundan bəhs edən fotoşekillərdən ibarət video-çarx nümayiş olundu.

Mətbuat Şurasının sədri, millət vəkili Əflatun Amaşov tədbiri açaraq bildirdi ki, jurnalist-publisist İradə Sarıyevanın sənədli povestində 23 yaşında Vətən uğrunda şəhid olmuş gizir, kəşfiyyatçı-snayper Aydın Əmirsoltan

oğlu Abdullayevin şərəfli ömür yolundan bəhs olunur: “Təsirli səhnələrlə zəngin olan kitabı şəhidlərimizin müqəddəs ruhuna yazılmış elegiyaya bənzətmək olar. İnənirəm ki, gələcək nəsillərə nümunə olacaq şəhid Aydın Abdullayevin ömür yolundan bəhs edən kitab oxucular tərəfindən maraqla qarşılanacaq”.

Qeyd edildi ki, kitabın layihə

rəhbəri “Respublika Xatirə Kitabı” redaksiyasının baş redaktoru Nəzakət Məmmədova, redaktoru Zülfüqar Şahsevənli, rəyçisi Aydın Quliyevdir.

Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının İşçi qrupu rəhbərinin müavini Eldar Səmədov çıxışında şəhid düşmüş Azərbaycan əsgərlərinin qəhrəmanlığından və onlara həsr olunan kitablardan danışdı.

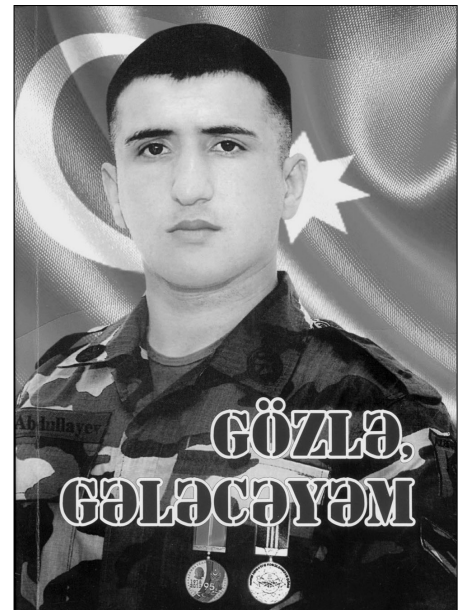
Tanınmış yazıçı-publisist Şəmistan Nəzirli şəhidlərimiz haqqında belə kitablarnın yazılmasını təqdir etdi. O, 1918-ci ildə, Azər-

baycan Xalq Cümhuriyyəti uğrunda şəhid olan vətən övladları haqqında da araşdırmaların aparılmasının, yazıların yazılmasının vacibliyini vurğuladı.

Tədbirdə daha sonra İqtisad Universitetinin professoru Maarifə Hacıyeva, BDU-nun professoru Cahangir Məmmədli və başqaları çıxış edərək kitabın əhəmiyyətindən danışdılar.

Çıxışlardan sonra şəhidin atası Əmirsoltan Abdullayev tədbirin təşkilatçıları və iştirakçılarına ailələri adından minnətdarlıq etdi.

Savalan Fərəcov

Həmin GÜNə qədərse, gündə-günaşırı: “Partbiletim sol cibimdə - ürəyimin başındadır”, “Azadlıq verdi bizə - Lenin, əziz babamız!”, “Sov. İKP-yə eşq olsun!”, “Yaşasın SSRİ xalqlarının əbədi dostluğu!” və s. Hər dəfə: “Azərbaycan deyiləndə ayağa dur ki, Ana yurdun ürəyinə toxuna bilər”...

Və... üç gündən sonra həmin GÜN qurbanlarının son (və şərəfli!) mənzilinə doğru yürüyəsilərə, habelə, bu əbədi yürünün baskarlarına (hər iki anlamda: faciə olu-şuyla nifrət, istiqlal sonucuyla minnətdarlıq) sözlüm və lap axırda, bizi həmin GÜNə gətirən illərin birində “Hər şey bölünəndə Bakının da payına internasionalizm düşüb” demiş bir rəhmətliyin (R.Rza) təbirlə desəm, bir internasional monoloqum var. Beləliklə; -

Günaydın, o GÜNün körpələri!

İndi hərəninizin 28-29-30 yaşı var. Gecələr mişıl-mışıl yatan, gündüzlər sizə minbir pozitiv yaşadan körpələriniz var ki, “kit-kat”izm sevdalı televizionçularımız demiş-kən, hər dəm onlarla bütün sevinc-sadlıqların dadını çıxarırsız...

Amma həmin tarixçəyədək vaxt-bivaxt hər kəsə “səs salma, balam yatıb...” deyən analarınız o GECƏnin kit yarısı küçə, məhəllə və həyət-bacalarınızda tırtıl-gülləbarançılara dillənə bilmədiklər. Yuxudan səksəkəli oyananınız, dik atılanınız, yağır-bağır olanınız, babalarınızın yetmiş il öncə qurduğu hökumətin bu “böyükler oyununu”nu oyuncaq səsləri hesab edib, ləzzətli bir dodaqqaçdıyla təzədən yuxuya gedənləriniz oldu...

Xoş gördük, o GÜNün uşaqları!

İndi hamınız müstəqil (sözün hər iki anlamında) bəylər-xanımlarsız. Hər birinizin uşaqları elə bilirlər bu dünyada siz atadan güclü, ağıllı, nüfuzlu, mərd, sərt ata, siz anadan əziz, mehriban, dadlı yeməkbişirən, övladına canı-dildən qurbanolan, hər sorğu-sualınızı nərmənəzik nəvəzişlərlə cavablandırın ana yoxdur. Ancaq, amma, əfsus ki, həmin günlər bəzilə-

İyirmi səkkiz il əvvəl -

bu gün ayın 17-si, sabah 18-i, birisi gün 19-u, ta birisi gün - bu millətin Azadlığını bünövrələyəsi 20-si...

rinizin ataları əliyalın qurbanlıq-şəhidlikdən, bəzilərinizinki fiziki iş-gəncələrə sinə gərməkdən, əksəriyyətinizkilər isə, ələcsiz şahidlikdən başqa heç nə edə bilmədilər.

Məktəblərdə sizə “Anamın kitabı”ndan daha vacib oxudulan, daha əzəl əzbərlənilən yarınnma-sırınma nəsr-nəzmləri içərisində: “Mən ki bihuş düşüb, görçək özüməndən getdim, Siz ki huşyardız, ol afəti-canan kim idi?” kimi bir qəzəl mısrası da vardı. Həmin GÜNün sabah-birisigünləri o məktəblərdəki pedaqoqlardan soruşanınız oldu ki, biz bu xalqın hələ bəsi-rət gözü açılmamış “uşaq-muşaqları”, sizsə, Azərbaycan SSR-in hamıdan huşyar sinfisiz, bir xalqı uşaqdan-böyüyə gülləbaran edən kim idi?!

Salameleyküm, o GÜNün gəncləri!

O GÜNLərədək sizə BAM (Baykal-Amur Magistralı) tikdirirdilər, “entuziazm” təbliğatı ilə Çernobil zərərsizləşdirir, vəzifə nəfslilə marusya-haykanuşlarla nikaha şirnikləndirib, bir-birinizin “fatma-tükəzbanlarını” qız qarıdır, “ikinci ana dili” təlləməsilə birinci ana dilinizi unutturur, Fətəli, Cəlil, Ələkbər kimi Şərq dahlilərinizin hərəsini bir Şimal “geni”sinə şeyird edirdilər və... mətləbi uzatmamaq xatirinə, içərisində yüzlərlə “be-lə-be-lə mə-sələlər” olan bir “və s.”

Ovaxtdan bəri isə siz efirlərimizin “A-zər-baycan!..” Himni ilə oyanır, öz doğma şəhər-qəsəbələrimizi tikir, öz komandirlərimizin anadil əmrlərini yerinə yetirir, uşaqlarınız tərəfindən özünüz “ata!”-ana!”, valideynləriniz “baba!”-nənə” çağırılır, torpaqlarınız-

da “sovetyönlü” məhsullar yox, məqsədyönlü məhsullar becərir və... yenə mətləbi uzatmamaq xatirinə, içərisində yüzlərlə “be-lə-be-lə mə-sələlər” olan bir “və s.”

Salam, o GÜNün ahılları, qocaları!

Uzun illərdi yaşadığımız, görüb-götürdüyümüz (lakin heç nəyini apara bilməyəcəyimiz) bu gidi dünyanın löyün-löyün işləri, cürə-bəcürə qəribəlikləri olduğunu hamımız yaxşı, heç zaman boyatımayas “Gəzməyə qürbət ölkə, Öl-məyə Vətən yaxşı” bayatısını isə əzbər bilirlik. Amma bu “biliklər” içərisində olduqca bir incəsi də var; iyirmi yeddi ildir yaşadığımız ikinci müstəqillik YARımızın 1918-20 sələfindən nakam getmiş babalarımızın xiffətləri! Xüsusən də, yüzilliyinə aşağı-yuxarı yüz gün qalmış o Cümhuriyyətimizin yerini bərkitmək üçün xariclərə gedib, geri qayıda bilməmiş mücahid

mühacirlərimizin!..

Respublika Prezidentinin məxsusi sərəncamla elan etdiyi “Cümhuriyyət ili”ndə onları daha çox yad edib, rəhmətlər oxumalı diləyimdən sonra deyim ki, indi biz, neçə illərdi qürurla yaşadığımız kimi, yavaş-yavaş, asta-asta, qə-dər-qə-dər, qürur-qürur öl də bilirik, mənəm əziz yaşıd-həmkarlarım! Bu əsnada, doğma məmləkətimizin müstəqilliyinə arın-arxayınçılıq naminə, əziz-xələflərimizin azad gələcəyinə inam sevinci eşqinə N.Hikmətin “Başlandı yaşıdlarımız yarpaq dökümü” mısrasını xatırlayıb, təbəssümlənmək də olar...

“Privet”, baş baskarlar!

Sizə sözlüm çox qısa; lap mental alkoqol nümayəndələrinizin “budem” tostu kimi. Belə ki, siz nə üçün bir zamanlar öz böyük Puşkininizin “trus”, “rab” dediyi bir toplumun xeyirinə, mütəfəkkirlərinə heyran qaldığınız bir xalqı açıq terrora məruz qoydunuz?!

“Hello”, Avro-Amerika!

Sizin telereklamlardan da çox və tez-tez işlətdiyiniz “demokratiya” termininin bir zamanlar məlum aborigenlərə, afrikalılara, indilər müsəlmanlara qarşı etdiklərinizdən rüşə-ləndiyini bilirlik. Bilin ki, sizin bu termin altında yaxın gələcəyə işləyən “dünyəvi oxlokratiya” ideyanızın da üstü yavaş-yavaş açılmada...

Və internasional monoloq:

Ey bizə əbədi milli gündüzlər, aydın sabahlar qazandıran qanlı və şanlı GÜN-GECƏ!..

Sənin hər künc-bucağında tüğyan edən total tırtıl, müdhiş

gülləbaran səslərindən daha güclü olan bir səs-səda var idi: Milli Azadlıq!

Sən düşmənlərin nə düşündü-başındıqlarını bilməsən də, ağuşuna ata kimi atılanların babalıq-dan, ana kimi yeriyənlərin nənəlik-dən, subay-salıq yürüyənlərin bəylik-gəlinlikdən məhrum olacaqlarını yaxşı bildiklərini duymamış ol-mazdın...

Bir deyim var: “Bu dünya bir pəncərədir - hər gələn baxar, gedər”. Sizin - hər birinin valideynlərindən daha tez, daha əvvəl şahidi olduğunuz o şəhidlər sizə pəncərədən baxmadılar. Şimşək kimi çıxıb, ildırımək axıb getdiklər! Onlar küçələrdə al-qırmızı qanlarını axıtdılar, bizlərsə evimizdə göz yaşlarımızı...

O igid, o qaragöz, atəşdil, ox-kirpik igidlər bir azdan “pənbeyi-dağı cünun içrə nihan” olası canlarını götürüb, Vətən-Yar ilə görüşə çıxmışdılar...

“Ruhun gözü Nuhunkundan işıqlıdır” deyiblər. Bir baxın, görün şahidlər, qazilər neyləyirlər - daha çox sizə mənsub olan o Gecənin hər ildönümündə. Misli görünməmiş sayğılar, qələbəliklər. Övlad-uşağı olmayan sonsuzlar da “oğul vay!” deyib ağlamışdı o Gecə, ey hər biri hamının balası şəhidlər!..

Hərəniz bir yaşda, qurbanlığını yaş isə eyni: iyirmi səkkiz! Adlarınız çeşid-çəşid, şərəf-şanlarınız isə eyni: ŞƏHİD! Beşik ünvanlarınız müxtəlif, məzar məkanınız isə eyni: ŞƏHİDLƏR XİYABANI!

İllər “quş qanadlı” tərkiblə də təşəbhələner, mənəm ağırım və şanım GÜN-GECƏ! Sizdən bu yana isə adamın könlündən “qış qanadlı” obrazı da keçir...

Hamıdan əvvəl, hər kəsdən canlı şahidi olduğunuz o şəhidlərin o küçələrdə, o qırğın “kəmpəniyasında” ölümü o cür mərdənəliklə qarşılamalarının, öləndən sonra da o sayaq xoşbəxt, qalib, qəhrəman görünmələrinin sirrini sizə danışmadılar ki? Hamısı kü-rəyini torpağıma söykəmişdi... Hamısı qollarını yana açmışdı... Hamısı üzünü Azərbaycan səmasına tutmuşdu... Qolunun biri, ya ikisi də kəsilənlər, çiyinlərini bir az yuxarıya, ucalığa - bir daha enmə-yəsi bayrağımızın asılacağı yüksəkliyə qovzamışdı...

Tahir Abbaslı

Yanvarın 13-də Azərbaycan Xalça Muzeyində «Bir eksponatın tarixi» layihəsinin növbəti tədbiri keçirildi. Bu dəfəki mühazirə 2016-cı ildə muzeyin kolleksiyasına daxil olmuş və buradakı saxlanılma yeganə olan toy önlüyünün (meyzər) tarixinə həsr edilmişdi.

Muzeyin Mədəniyyət və təhsil şöbəsinin bələdçisi Ülker Rəhimzadə müxtəlif ölkə xalqlarının geyimlərində döşlük və önlüklərin tarixi, bu geyim əşyasından istifadə qaydaları, rəng çalarları, ona vurulan naxış və elementlərin daşdığı mənalar barədə söz açdı. Qafqazda və Azərbaycanda, eləcə də digər türk xalqlarının məişətində döşlük və önlüklərlə bağlı tarixi və müasir adət-ənənələr haqqında məlumat verdi.

Maraqlıdır ki, Azərbaycanın tarixi-coğrafi ərazisi boyunca heç vaxt qadın milli geyimləri önlüklə, yaxud döşlüklə təsvir olunmayıb. Azərbaycan xanımları onlardan sırf ev işləri zamanı, xüsusən də yemək hazırlığı prosesində istifadə ediblər deyə, bəzəyindən, naxış-

Ay gəlin, önlüyünü tax, biz də bilək ki...

Xalça Muzeyində "Bir eksponatın tarixi"

şından asılı olmayaraq, döşlük milli geyim dəstlərində vacib atribut kimi təqdim edilməyib. Hərçənd müxtəlif xalqların milli qadın geyimlərinin bayram, toy libasları da dekorativ döşlük və ya önlüklə tamamlanıb.

Bununla belə, bizdə də döşlünün bir növü zamanla mövcud

olub. Adına meyzər - toy döşlüyü deyilən bu geyim ər evinə gəlin köçən qızın artıq gəldiyi evin təhəvəsliliyi, yeni ailənin ocağını yandırmaq üçün xanımı olduğunu bildiren atribut kimi qavranılıb.

Xalça Muzeyində saxlanılan XIX əsrə aid meyzər Şirvan qrupuna məxsusdur. Döşlük həmin əs-

rin ikinci yarısında Rusiyada istehsal olunmuş tünd-bənövşəyi rəngli xərxara parçadan tikilib, üstündəki nəbatəti ornamentlər isə ipək və qızılı saplarla işlənilib. Sinekə nahiyyəsi gümüş xırda pulla bəzədilib ki, bu da döşlük taxan gəlinin ayağının düşərli olması, həmin evin maddi sıxıntı çəkmədən dolanması arzusunun əksidir.

"Bir eksponatın tarixi" layihəsinin 2018-ci ildə baş tutan ilk tədbiri

ri həm də Uşaq muzeyi şöbəsinin dərnək üzvlərinin böyüklərə qoşulması ilə maraqlı oldu. Dərnək üzvləri mühazirə zamanı döşlük və önlük rəsmləri çəkəndən, öz əlləri ilə parçadan döşlük tikəndən.

Mühazirənin sonunda isə Azərbaycan dekorativ-tətbiqi sənət tarixi ilə maraqlanan dinləyicilərin sualları cavablandırıldı.

G.Mirməmməd

Xarici ölkələrə səyahət edən əksər insanların görmək istədiyi məkanlar sırasında həmin ölkənin məşhur muzeyləri mühüm yer tutur. Tarixi, maddi və mənəvi dəyərlərin saxlandığı, qorunduğu, öyrənilməsi bu müəssisələr turistlərdə bir çox cəhətdən maraqlıdır. Ayrı-ayrı sahələr üzrə ixtisaslaşmış muzeylərə xüsusi maraq var. Ankarada Vəqflər Baş Direktorluğunun Muzeylər üzrə şöbəsinin müdiri Suzan Bayraqdarova ilə söhbətimiz də bu barədədir.

- Suzan xanım, siz xalça və kilim sənəti üzrə mütəxəssisiniz və özünüzdə vəqflərə bağlı muzeylər bölməsinə rəhbərlik edirsiniz. Bu sahədə bir mütəxəssis olmağınız muzeylər üçün hansı baxımdan faydalıdır?

- Mən sənət tarixçisiyəm. Ankarada Universitetin Dil-tarix və coğrafiya fakültəsinin sənət tarixi bölməsinə bitirmişəm. O zamanlar Vəqflər Baş Direktorluğuna xalça sənəti üzrə mütəxəssis axtarırdılar. Mən də 1983-cü ildən həyatımı bu işə bağladım. Bu sahə bizim qurumda önəmli bir bölməni təşkil edir. Bizim sahib olduğumuz minlərlə xalça var. Çünki qədim dövrlərdə inşa edilən tarixi məscidlər vəqflərə aiddir. İnsanlar bu məscidlərə xalçalar bağışlayırlar. Vəqflər bu əsərlərə görə məsuliyyət daşıyır. Buna görə də həmin xalçaların qiymətləndirilməsi, öyrənilməsi üçün mənə kimi mütəxəssislərə vəqflərdə ehtiyac var.

İşə qəbul olunduğum ilk gündən bütün məscidləri gəzdim, xalçaları seçib ayırdıq. 1998-ci ildə qurumda əldə etdiyimiz bütün əsərlərin daimi sərgisini qurduq. Sonra da muzeylər bölməsi quruldu və mən də bu bölmənin müdiri oldum. Muzeydə sərgilənən əsərlərin sayı getdikcə artmağa başla-

"Turistlər muzeyin pulsuz olduğunu eşidəndə çox təəccüblənirlər"

"Azərbaycan Xalça Muzeyinin memarlıq üslubu o qədər möhtəşəmdir ki, bunu ifadə edəcək söz tapa bilmirəm"

dı və nəticədə Ankarada ayrıca muzey quraraq onları orada yerləşdirdik. 2004-cü ildə Muzeylər müdirliyi adlı şöbə quruldu və mənə ora rəhbər təyin etdilər.

- Fəaliyyət sahənizə nə qədər muzey daxildir və onlarla iş prinsipləri necə qurulur?

- Hazırda 11 muzeyimiz var. Onların dördü daha əvvəlki zamanlarda İstanbulda qurulub. Hər biri öz sahəsində əsər sərgiləyən xüsusi ixtisas muzeyləridir. Sizə bir misal deyim, məsələn, bərpa işi aparılan zaman bəzi memarlıq hissələri əsərdən qopur. Heç də hər zaman onu bərpa etmək mümkün olmur. Vəqflər o hissələri depolarda toplayıblar. Bu parçalar başqa restavrsiya işlərində bir qaynaq, mənbə təşkil edə bilər düşüncəsi ilə muzey qurulur. Bu məqsədlə 1967-ci ildə İstanbulda Türk İnşaat və Sənət Əsərləri Muzeyi təşkil edilib. Bundan başqa, xeyli sayda əlyazmalarımız da var. Bunlar bizə məscidlərdən, kitabxanalardan gəlir və sayı çox olduğuna görə Yazı Sənətləri Muzeyi quruldu. 1979-cu ildə İstanbulda Xalça Muzeyi, 1982-ci ildə Kilim və Düz Toxuma Səccadələr (namaz qılma) istifadə edilən kiçik xalça - M.S.) Muzeyi quruldu. Yuxarıda saydığım muzeylər açıldıqdan sonra vəqflərin depoları yenə də tarixi əsərlərlə dolmağa başladı. 1983-cü ildə topladığımız xalçalardan Ankaradakı muzeyi təşkil etdik. Eyni zamanda Vəqflər Baş Direktorluğu Muzeylər Müdirliyi olaraq Konya, Tokat, Kastamonu,

Qaziantep, Ədirnədə yeni muzeylər qurduq.

- Sizin muzeyləri başqa muzeylərdən fərqli edən əsas amil nədir?

- Ən mühüm amil muzeylərdə sərgilənən əsərlərin hər birinin zamanında məscidlərə aid əsərlər olmasıdır. Xalçalardan başqa bu sıraya qəndillər, şamdanlar və s. daxildir. Digər fərqləndirici amil həm də ondan ibarətdir ki, biz bu əşyalara, əsərlərə pul ödəyərək almırıq. Onları bizə bağışlayırlar və biz də hər birini mühafizə etmək məqsədilə qoruyuruq. Bundan başqa, bizə daxil olan bütün əsərlər haqqında ətraflı məlumat da yazırıq.

- Türkiyə həm də bir turizm ölkəsidir. Müxtəlif şəhərlərdəki muzeylərinizə yaqın ki, turistlər də maraq göstərirlər?

- Bizim muzeylərə giriş pulsuz-

dur. Tarixə, sənətə, mədəniyyətə xidmət edirik. Bu məkanlar bir toplumun tarixini əks etdirən yerlərdir. Muzeylərimizə gələn turist sayı həddindən çoxdur. Xüsusilə də xalça və əlyazmalara böyük maraq göstərirlər. Ankaradakı muzeyi çoxlu turist qrupları ziyarət edir. Pulsuz olduğunu eşidəndə daha çox təəccüblənirlər.

- Rəhbərlik etdiyiniz qurumun Azərbaycanla əlaqələri varmı?

- Uzun müddət idi ki, Bakıya getmək istəyirdim. 2017-ci ilin may ayında bu arzum reallaşdı. Azərbaycan Xalça Muzeyində "Türk dünyasının orta qonşuları" adlı simpozium keçirilirdi. Mən Azərbaycan xalçaları ilə Anadolu xalçaları arasında orta qonşu və naxışlar haqqında məruzə oxudum. Yəni həm oxşar, həm də fərqli tərəfləri çoxdur. Xalça eramızdan əvvəl Orta Asiyada türklər

tərəfindən icad edilib, İran və Azərbaycan üzərindən Anadoluya gəlib və bu minvalla da dünyaya yayılıb. Bakıya ikinci dəfə ötən ilin oktyabrında Azərbaycan xalçası üzrə V Beynəlxalq simpoziumla bağlı səfər etdim. Hər iki toplantı çox gözəl təşkil olunmuşdu.

- Azərbaycan Xalça Muzeyi ilə bağlı təəssüratınız necədir? Gələcəkdə qarşılıqlı işbirliyi qurmaq istərdinizmi?

- Azərbaycan Xalça Muzeyini çox bəyəndim. Binanın memarlıq üslubu o qədər möhtəşəmdir ki, bunu ifadə edəcək söz tapa bilmirəm. Laboratoriya və depoları dəfələrlə gəzdim. Çox gözəl xalça konservasiya sistemi var. Xalça təmizləndikdən sonra parçaya tikilir. Muzeydə çalışan işçilər də peşəkardır. Hədiyyəlik əşyaların satış bölməsi də çox möhtəşəmdir. Üzərində muzeydəki naxışların əks olunduğu əşyalar satılırdı. Sərgi bölməsi xüsusilə xoşuma gəldi. Yəni hər bir şey müasir dünya standartlarına uyğun qurulub.

Azərbaycan Xalça Muzeyinin rəhbərliyi istəyir ki, Türkiyə muzeylərində olan bütün Qafqaz xalçalarının sərgisini keçirsinlər. Bu sərgi İstanbulda və ya Bakıda ola bilər. İdeya var və reallaşarsa, gözəl olar.

Bakıda Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində də oldum və çox bəyəndim. Tarix Muzeyini də ziyarət etmək imkanımız oldu. Qobustandakı qayaüstü rəsmlər, oradakı muzey heyratəmizdir. Anadoluda da buna bənzər yerlər var. Amma hələ tam ortaya çıxarılmayıb. İçərişəhər, Şirvanşahlar sarayı xatirələrimdə gözəl izlər buraxdı. Yeməkləriniz isə şahənədir. Əslində, bu yeməklər ananın uşaqlıqda mənə hazırladığı yeməklərə bənzəyir. Təyyarədən enirsən, görürsən ki, hər kəs türkçə danışır. Deyirsən ki, bura mənə məmləkətimdir.

Mehparə Sultanova
Ankara

Ötən ilin yekunlarına həsr olunmuş müşavirə keçirilib

Sumqayıt Regional Mədəniyyət və Turizm İdarəsində 2017-ci ilin yekunlarına həsr olunmuş müşavirə keçirilib.

Müşavirədə hesabat məruzəsi ilə çıxış edən Regional idarənin rəisi Mehman Şükürov ötən il ərzində aparılan kadr islahatı, musiqi məktəblərində təhsilin, kitabxana sistemlərində oxucuya xidmət səviyyəsinin artırılması, klub müəssisələrində keçirilən tədbirlərin keyfiyyəti, beynəlxalq və yerli müsabiqə və festivallarda qazanılan nailiyyətlər, mədəniyyət işçilərinin qarşılıqlı əməkdaşlığı, eləcə də müəssisələrin fəaliyyətinə problemlər barədə danışılıb.

İdarə rəisi həmçinin 2018-ci ildə görülməli işlər, qarşıda duran vəzifələrdən bəhs edib, müvafiq tapşırıqlar verib.

Sonra yüksək göstərici əldə etmiş mədəniyyət işçiləri və şagirdlər fəxri fərmanla təltif edilib.

Tədbirdə Sumqayıt Regional Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin Mədəniyyət şurasına seçki keçirilib.

Oğullar əsgər gedir...

Berdə Regional Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin Berdə rayon Mədəniyyət mərkəzi gənclərin həqiqi hərbi xidmətə yolasalma mərasimində maraqlı və rəngarəng konsert proqramı təqdim edib.

Çağırışçılarla yanaşı onların yaxınlarının, doğmalarının da iştirak etdiyi tədbirdə "Qarabağ" xalq çalğı alətləri ansamblının solistləri vətənpərvərlik ruhlu, qələbə əzmlili nəğmələri tədbirə rəng qatıblar.

Qeyd edək ki, gənclərin hərbi xidmətə yola salınması ilə bağlı bu qəbil tədbirlər regional idarənin əhatə etdiyi Mingəçevir, Yevlax şəhər və Tərtər rayonunda da təşkil edilib.

Qonaq gəlib dostlar bizə...

Yanvarın 12-də Quba rayon Uşaq incəsənət məktəbində Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində Musiqi kollecinin müəllimləri İradə Rəfizadə, Rəna Kamilova və tələbələrin iştirakı ilə konsert keçirilib. Konsertdən əvvəl məktəbin direktoru Mirkazım Cəfərov çıxış edərək qonaqları salamlayıb.

Sonra kollec tələbələrinin ifasında Azərbaycan və Avropa bəstəkarlarının əsərləri səsləndirilib. Kollecin müəllimi Rəna Kamilova dəvətə görə məktəbin müəllim və şagird heyətinə təşəkkürünü bildirib.

Elza İbrahimovanın mahnıları səsləndirilib

Azərbaycanın tanınmış bəstəkarı, Xalq artisti Elza İbrahimovanın 80 illiyi ilə bağlı ölkə başçısının sərəncamına uyğun olaraq yerlərdəki mədəniyyət ocaqlarında da tədbirlər təşkil edilir.

Qusar rayon Uşaq incəsənət məktəbinin konsert zalında unudulmaz bəstəkarın əsərlərindən ibarət konsert keçirilib. Əvvəlcə məktəbin müəllimi Arzu Hacıyeva bəstəkarın həyat və yaradıcılığı haqqında danışılıb.

Sonra məktəbin müəllimlərindən ibarət ansamblı, şagirdlər Elza İbrahimovanın "Gedək üzü küləyə", "Gecələr bulaq başı", "Qurban verədim", "Gəl barışaq" və başqa mahnılarını səsləndiriblər.

Yanvarın 15-də Azərbaycan Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin - "ASAN Xidmət"-in fəaliyyətə başlamasının 5 ili tamam oldu.

Ötən müddət ərzində vətəndaşlara keyfiyyətli və şəffaflıq prinsipləri əsasında xidmətlər təqdim edən "ASAN Xidmət" əhalinin rəğbətini qazanmaqla yanaşı, ölkə həddlərindən kənarda da kifayət qədər tanınır, tərəfdaşları öyrənilir. Prezident yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi vətəndaşların məişət sahəsində qarşılaşdıqları məsələlərin həlli, ölkəmizdə turizm sektorunun, kiçik sahibkarlığın inkişafı və digər istiqamətlərdə uğurlu fəaliyyəti ilə diqqəti cəlb edir.

Agentliyin tabeliyində olan "ABAD" (Ailə Biznesinə Asan Dəstək) publik hüquqi şəxs ölkə başçısının 2016-cı il 23 sentyabr tarixli fərmanı ilə yaradılıb. Ötən qısa müddətdə "ABAD" yerlərdə kiçik sahibkarlığın, o cümlədən el sənətkarlığının təşviqi ilə bağlı layihələrə dəstək olub.

İpəkçilik ənənələrinin qorunub saxlandığı Şəkiddə kəlağayı sənəti bütün dövrlərdə yerli sakinlərin həyatında və məişətində özünəməxsus yer tutub. UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilən bu sənət nəsildən-nəslə ötürülərək zamanımıza qədər gəlib çatıb.

Şəkiddə qədim kəlağayı sənətini yaşadan sənətkarlardan Əmiraslan Şamilov 10 aydır ki, "ABAD" ailəsinin üzvüdür. 48 ildir

ABAD el sənətkarlığının inkişafını təşviq edir

məşğul olduğu kəlağayıçılıq sənəti ona ulu babalarından keçib. Şəkili ustanın istehsal etdiyi kəlağayılar "Yuxarı Karvansaray" mehmanxana kompleksində yerləşən sənətkarlıq dükanlarından birində satışa çıxarılır. Xarici turistlər buta naxışı olan kəlağayıları həvəslə alırlar.

Kəlağayı ustası 2015-ci və 2016-cı illərdə Heydər Əliyev Fondunun Fransanın paytaxtı Parisdə təşkil etdiyi "Azərbaycan şəhərciyi" çərçivəsində keçirilən sərgilərdə də iştirak edib. Onun istehsal etdiyi zərif kəlağayı nümunələri sərginin ziyarətçiləri tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Əmiraslan Şamilov deyir ki, indiyədək "ABAD"a 100-dən çox kəlağayı təqdim edib.

Bu kəlağayılar İçərişəhərdə və "ABAD"-ın sənətkarlıq mərkəzində satışa çıxarılıb.

Xaçmazda bədii döymə sənəti ilə məşğul olan Zeydulla Ağayev də "ABAD" ailəsinə qoşulmaqla satış bazarını genişləndirmək və bu sənəti dünyaya tanımaq istəyir. Ustanın əl işləri Bakıda İçərişəhərdə fəaliyyət göstərən "ABAD" sənətkarlıq mərkəzində satışa çıxarılıb.

O, 40 ildən çoxdur ki, sənətkarlığın bu növü ilə məşğuldur. Rayonun Mürşüddoba kəndində yaşayan Zeydulla Ağayevin uşaq yaşlarından rəsm çəkməyə böyük həvəsi olub. Buna görə də tətbiqi xalq sənətkarlığının bir çox sahələrini asanlıqla mənimsəyib, 17 yaşından bu işə başlayıb. Sənətkar il ərzində 10-12 bədii döymə nümunəsi yaradır. Bir sənət əsəri ölçü və mövzusunun asılı olaraq 2-3 gündən 1-2 aya qədər ərsəyə gəlir.

Zeydulla Ağayev bildirir ki, əsərləri "ABAD" sənətkarlıq mərkəzində satışa çıxarılandan sonra müştərilərinin sayı xeyli artıb. "40 il ərzində yığılıb qalan əl işlərim indi satılır. Alıcılar arasında çox sayda xarici ölkə vətəndaşları da var", - deyir o bildirib.

İxtisasca dil-ədəbiyyat müəllimi olduğu üçün əsərlərinin sırasında görkəmli ədiblərimizin portretləri üstünlük təşkil edir. Bununla yanaşı, milli atributlar və simvollar da onun müraciət etdiyi mövzulardır.

Azərbaycan

17 yanvar 1921 - Azərbaycan Dövlət Dram Teatrının təntənəli açılış gecəsi keçirilib. Gecədə teatr binasının (indiki Musiqili Teatr) keçmiş sahibi Hacı Zeynalabdin Tağıyev də iştirak edib.

17 yanvar 1926 - Tanınmış şairə Mədinə Gülgün (Mədinə Nurulla qızı Ələkbərzadə; 1926 - 17.2.1991) Bakıda anadan olub. 1938-ci ildə ailəsi ilə Cənubi Azərbaycana köçüb, orada milli azadlıq hərəkatının (1941-1946) fəal iştirakçısı olub. 1947-ci ildə Bakıya gəlib. "Təbrizin baharı", "Xatirələrimin nəğməsi", "Dünyamızın sabahı" və s. kitabların müəllifidir.

17 yanvar 1992 - Azərbaycan Ali Sovetinin Milli Şurası 20 Yanvarın "Şəhidlər günü" elan olunması haqqında qanun qəbul edib.

18 yanvar 1915 - Tanınmış rəqqas, Xalq artisti Əlibaba Əbdül oğlu Abdullayev (1915 - 10.10.1980) anadan olub. Dövlət Mahnı və Rəqs Ansamblının rəqs qrupuna rəhbərlik edib. "O olmasın, bu olsun", "Əhməd haradadır?", "Ulduz", "Dəli Kür" və s. filmlərdə rəqslərin quruluşçusu olub.

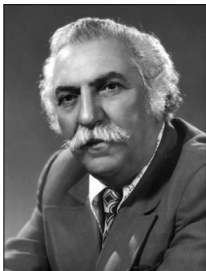
18 yanvar 1925 - Tarixçi alim, pedaqoq Qasım Səfər oğlu Qasimov (1925 - 2.11.1991) anadan olub.

TƏQVİM**17-19 yanvar**

18 yanvar 1927 - Xalq artisti, dirijor Kamal Cahanbaxış oğlu Abdullayev (1927 - 5.12.1997) anadan olub.

18 yanvar 1941 - Kinorejissor, ssenarist, Xalq artisti Eldar Tofiq oğlu Quliyev anadan olub. "Bir cənub şəhərində", "Sevinc buxtası", "Babək", "Gümüşgöl əfsanəsi", "İstanbul reysi" və s. filmlərə quruluş verib. Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin professorudur.

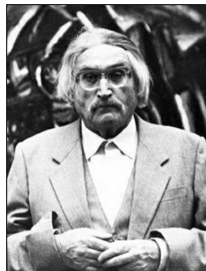
18 yanvar 1947 - Xalq artisti, rəqqasə Afaq Süleyman qızı Məlikova anadan olub. Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblının solisti, bədii rəhbəri olub.

18 yanvar 1983 - Yazıçı-dramaturq, publisist Seyfəddin Dağlı (Seyfəddin Əliağa oğlu Abbasov, 27.8.1921 - 1983) vəfat edib. "Kırpi" jurnalının baş redaktoru olub. "Adı sənin, dadı mənim", "Aydınlığa doğru", "Mənizliniz mübarək" və s. pyeslərin müəllifidir.

19 yanvar 1873 - Azərbaycanın ilk maarifçi qadınlarından Həmidə xanım Əhməd bəy qızı Məmmədquluzadə-Cavanşir (1873 - 6.2.1955) Ağcabədi rayonunun Kəhrizli kəndində anadan olub. Qafqaz Müsəlman Qadınları Xeyriyyə Cəmiyyətinin yaradıcılarından. Ömür-gün yoldaşı C.Məmmədquluzadənin bioqrafiyasını,

M.Ə.Sabir haqqında xatirələrini yazıb, Azərbaycan yazıçılarının əsərlərini ruscaya tərcümə edib.

19 yanvar 1923 - Əməkdar incəsənət xadimi, müasir Azərbaycan təsviri sənətinin banilərindən Cavad Mirhəşim oğlu Mircavadov (1923 - 24.6.1992) Bakıda anadan olub. Müasir forma axtarışlarında olan rəssam əsərlərində şifahi xalq ədəbiyyatı personajlarına geniş yer verib.

Dünya

17 yanvar 1706 - Amerika maarifçisi, filosof, ABŞ-in qurucularından biri Bençamin Franklin (Benjamin Franklin, 1706-1790) Bostonda doğulub. Amerikada ilk kütləvi kitabxananın yaradıcısıdır.

17 yanvar 1863 - Rus teatrşünası, rejissor, pedaqoq Konstantin Sergeyeviç Stanislavski (Alekseyev; 1863-1938) anadan olub.

17 yanvar 1933 - İtalyan əsilli Fransa müğənnisi Dalida (İolanda Kristina Cilotti - Yolanda Christina Gigliotti; 1933-1987) Milsirdə doğulub. Fransız və ərəb dillərində populyar mahnılar oxuyub.

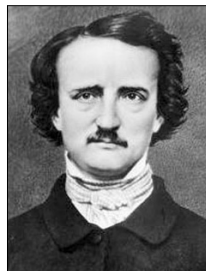
18 yanvar 1689 - Fransız filosofu Şarl Lui de Monteskye (Charles-Louis de Se-

condat, Baron de La Brede et de Montesquieu; 1689-1755) anadan olub.

18 yanvar 1882 - İngilis yazıçısı, uşaqlar üçün məşhur "Vinni Pux" əsərinin müəllifi Alan Aleksandr Miln (Alan Alexander Milne, 1882-1956) anadan olub.

18 yanvar 1893 - Rusiya və Latviya bəstəkarı, populyar tanqo melodiyalarının müəllifi Oskar Davidoviç Strok (1893-1975) anadan olub.

18 yanvar 1955 - Amerika aktyoru və rejissoru Kevin Kostner (Kevin Michael Costner) anadan olub. Filmləri: "Çıxış yoxdur", "Cəngüdə", "İdeal dünya", "Canavarlarla rəqs" (ilk rejissor işi, "Oskar" - 1990) və s.

19 yanvar 1809 - Amerika yazıçısı və şairi, ədəbiyyatşünas Edqar Po (Edgar Allan Poe; 1809-1849) anadan olub. Ədəbiyyatda dektektiv-fantastik janrın yaradıcısı sayılır. Bir çox hekayə və novellaları ("Morq küçəsində qətl", "Mari Rojenin sirri", "Qara pişik", "Qarğa" və s.) əsasında filmlər çəkilib.

19 yanvar 1839 - Fransız postimpressionist rəssamı Pol Sezan (Paul Cezanne, 1839-1906) anadan olub.

19 yanvar 1848 - Alman bəstəkarı və musiqişünası Avqust Kreçmar (August Ferdinand Hermann Kretzschmar, 1848-1924) anadan olub.

19 yanvar 1865 - Rus rəssamı, portret janrının ustası Valentin Serov (1865-1911) anadan olub.

Hazırladı: Vüqar Orxan

Şair o vaxt xatırlanır ki, qələmə aldıqları ideya-bədii cəhətdən maraqlı olur, oxucuların qəlbinə yol tapır. Nəğmələrə çevrilmiş gözəl şeirlər müəllifi Zeynal Cabbarzadənin yaradıcılığı uşaqlardan böyüyə hər kəsin könlünü oxşayır.

Zeynal Əliabbas oğlu Cabbarzadə 1920-ci ilin dekabrında Bakıda dənizçi ailəsində dünyaya göz açıb. Erkən çağlardan poeziyaya maraq göstərüb. 1937-41-ci illərdə indiki Azərbaycan Pedaqoji Universitetinin Ədəbiyyat fakültəsində təhsil alır. Məzun olduqdan sonra müxtəlif qəzet redaksiyalarında çalışır. Bir müddət Şamaxı rayonunun Mədrəsə kənd orta məktəbində ədəbiyyat müəllimi işləyir. Ancaq pedaqoji fəaliyyəti uzun çəkmir. Böyük Vətən müharibəsinin qızğın çağında hərbi kurs keçdikdən sonra cəbhəyə gedir, kiçik leytenant rütbəsi ilə 416-cı diviziyada hərbi xidmət keçir. 1943-cü ildə ağır döyüşlərin birində yaralanır, eşitmə və görmə qabiliyyətini qismən itirir.

Zeynal Cabbarzadə cəbhədə də qələmini yerə qoymurdu. Yazdığı şeirlərini Yazıçılar İttifaqına göndərir. Xalq şairi Səməd Vurğun bu şeirləri "Ədəbiyyat" qəzetində dərc etdirir. Özünü isə Yazıçılar Birliyinə üzv qəbul edirlər. Z.Cabbarzadə sağaldıq-

Nəğmələşən şeirlər müəllifi

dan sonra "Ədəbiyyat" qəzetində məsul katib və redaktor olur. Uzun illər "Pioner" jurnalının baş redaktoru işləyir. 1946-cı ildə onun cəbhə xatirələrinin yer aldığı "Xanım" adlı ilk kitabı işıq üzünə görünür. Ümumiyyətlə, sağlığında Z.Cabbarzadənin 13 kitabı nəşr olunub.

Şairin şeirlərinə gözəl mahnılar bəstələnib. Bir çox bədii filmlərimizdə onun sözlərinə yazılan mahnılar səslənir. "Onu bağışlamaq olarmı?", "Koroğlu", "Ögey ana" kimi filmlərdə səsləndirilən mahnılar bu gün də sevilir, rəğbətə qarşılanır. Hər dəfə "Ögey ana" filminə baxanda "İsmayılın mahnısı" kimi tanınan nəğmənin sədaları adamda xoş duyğular oyadır. Göz önündə yurdumuzun ürək-açan rəngarəng təbiət mənzərələri canlanır:

*Quşlar, quşlar nə gözəl oxuyur,
Bəh, bəh, bəh, bəh,
Nə gözəl qoxuyur...*

Z.Cabbarzadə daim Azərbaycanı tərənnüm edən, onun dağına, çayına və zəhmətkeş insanlarına şeir qoşaraq həqiqi mənada nəğməkar şair olub:

*Əsiri olmadım şöhrətin, şanın,
Demədim mənədir ağıl dünyanın.
Vətənim - bu gözəl Azərbaycanın*

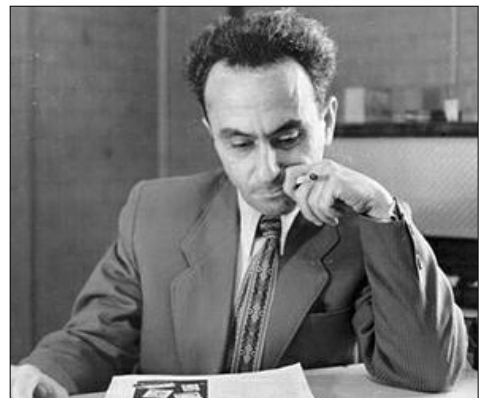
Nəğməkarı olub yorulmamışam.

Təsədüfi deyil ki, Xalq şairi Rəsul Rza Z.Cabbarzadənin "nəğmə yazan şairlər" arasında birincilərdən olduğunu bildirir. O, şairin bir kitabına ön sözdə yazır: "Zeynalın elə şeirləri vardır ki, fikri, ifadə tərz, obraz silsiləsi etibarilə təzə deyil, lakin olduqca sadə, səmimi, ürəyeyatandır... Bu şairin şeirlərində ifadə olunan hiss, fikir bizə tanışdır. Lakin Zeynal qələmi özünəməxsus elə bir intonasiya yaradır ki, onun şeirləri adilik və ümumilik qəlibindən çıxır".

Z.Cabbarzadənin onlarca bir-birindən maraqlı əsərləri neçə-neçə müğənninin repertuarında geniş yer tutub, ifaçıların formalaşmasında rol oynayıb. Şairin elə nəğmələri də var ki, onlar xeyli vaxt xalq mahnısı kimi tanınıb. Çox sonralar mütəxəssislərin araşdırmalarından aydın olub ki, bu mahnıların söz müəllifi Z.Cabbarzadədir. Həmin nəğmələrdən biri də "Laylay"dır və o, hər zaman seviləcək.

Nəğməkar şairin sözlərinə 250-dən çox mahnı yazılıb. Onun "Sülh" şeirinə ilk mahnını 1950-ci ildə böyük bəstəkar Qara Qarayev bəstələyib:

Ana yurdun qucağında

*Boy atırıq azad, şəh.
Bəsler bizi,
Səslər bizi,
Xoş günlərə bu Vətən...*

Fikrət Əmirovun "Quşlar", "Qatar", "Bahar gəlir" mahnılarının sözləri də Z.Cabbarzadəyə məxsusdur. Səid Rüstəmovun onun sözlərinə bəstələdiyi "Sürəyya" mahnısı da dillər əzbəri olub. Cahangir Cahangirov, Tofiq Quliyev, Ağabacı Rzayeva, Emin Sabitoğlu kimi sənətkarlar şairin yaradıcılığına müraciət ediblər.

Şairliklə yanaşı, publisistika ilə də məşğul olan Zeynal Cabbarzadə 20 yanvar 1977-ci ildə, 57 yaşında vəfat edib.

Savalan Fərəcov**Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı**
Nizami küçəsi 95

19 yanvar	F.Əlizadə - "İntizar" (opera)	19.00
20 Yanvar	faciəsi qurbanlarının xatirəsinə həsr olunur	

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı
Füzuli meydanı 1

19 yanvar	H.Mirələmov - "Xəcalət"	19.00
-----------	-------------------------	-------

Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrı
Xaqani küçəsi 7

18 yanvar	N.Gəncəvi - "Yeddi gözəl"	19.00
-----------	---------------------------	-------

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrı
Nizami küçəsi 72

19 yanvar	T.Vəliyeva - "Mənim ağ göyərçinim"	15.00
-----------	------------------------------------	-------

17-19 yanvar**Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı**
Neftçilər prospekti 36

19 yanvar	Ə.Səmədli - "Cik-cik xanım"	12.00, 14.00, 16.00
	Rus xalq nağılı - "Qoğal" (rus dilində)	

Yuğ Dövlət Teatrı
Neftçilər prospekti 36 (Kukla Teatrının binası)

19 yanvar	G.Dumbadze - "Məşşər günü"	19.00
-----------	----------------------------	-------

Azərbaycan Dövlət Akademik Filmoniyası
İstiqlaliyyət küçəsi 2

17 yanvar	Tanınmış violonçella ifaçısı, professor Tahir Atakişiyevin xatirəsinə həsr olunmuş konsert. Q.Qarayev adına Dövlət Kamera Orkestri (bədi rəhbər Teymur Göyçayev)	19.00
19 yanvar	20 Yanvar faciəsi qurbanlarının xatirəsinə həsr olunur. Ü.Hacıbəyli adına Dövlət Simfonik Orkestri (bədi rəhbər Rauf Abdullayev)	19.00

Tarix uzaq-yaxın dövrləri əhatə edən yaddaşında faciələrle qarşılaşan və saysız-hesabsız itkilər verən çoxsaylı şəhərlərin, kəndlərin adlarını yaşatmaqdadır. Bu sırada təbiətin sərt sınağına çəkilmiş Pompey, Şamaxı və Aşqabadla yanaşı, insan vəhşiliyinin qurbanları olan Gernika, Xirosima, Naqasaki, Xatın və Xocalının adlarını çəkmək olar.

Əsrlər boyu bələdikləri gözəllikləri bir anın içində itirən və tuş gəldiklərinin qarşılığında faciəviliyi adi gözle belə görünən bu şəhərlərin ürəkəğridən mənzərələrinin zamanın axarında sənət əsərlərində bədiiləşdirilməsi nə qədər keçmişdə yaşananların unutmamağın göstəricisidirsə, bir o qədər də günahsız qurbanlara ehtiramın, bəşəriyyəti bir daha oxşar faciələrə yol verməməyə çağırışın ifadəsidir. Etiraf edək ki, yeni nəsil artıq tarixə qovuşan və uzaq keçmişdən "boylan" həmin şəhər faciələri barəsində rus rəssamı K.Brüllövün "Pompeyin son günü", ispan rəssamı P.Pikassonun "Gernika", yapon rəsamları İri və Tosiko Marukilərin "Xirosima" əsərləri vasitəsilə məlumat almaqdadır. Heç şübhəsiz, həmin əsərlərin faciə dəhşətlərini cəlbədicə və təsirli bədii tutumda əyaniləşdirməsinin nəticəsidir ki, onlar hələ də tarixi həqiqətlərin insanlara çatdırılmasında əyani vasitə rolunu oynamaqdadır...

Bu əsərlərin arasında mənə-məzmun və bədii tutumuna görə aktuallığını hələ də qoruyub saxlayan "Gernika" tablosu onun yaradıcısı Pablo Pikassonun (1881-1973) ən məşhur yaradıcılıq nümunələrindəndir. Sənət tarixçiləri də əsəri yaradıcı insan qəzəbinin bədiiləşdirilmiş ən yaxşı nümunəsi hesab edirlər.

Məlumat üçün bildirik ki, Gernika İspaniyanın tarixən baskların yaşadığı şəhəridir. 1937-ci ilin 26 aprelində - faşist aviasiyasının və "Kondor" legionunun hücumu ilə yer üzündən silinən kimi bir o qədər də tanınmayan bu şəhərin atılan mindən çox bomba və bir neçə gün davam edən yanğınlar nəticəsində məhv olması onu dünyaya miqyasında çox məşhurlaşdırdı. Şəhərin tarixinə qara hərflərlə yazılmış həmin gün altı minlik əhalisinin üçdəbirindən çoxu məhv olmuş, qalanları evsiz qalmış, çoxlu sayda qədim abidələr yerlə yeksan olmuşdu. Ertəsi günü Böyük Britaniyada nəşr olunan "Tayms" qəzetində hadisə barədə verilən xəbərdə İspaniyadakı vətəndaş müharibəsində Almanıyanın iştirakının şayiə yox, həqiqət olduğunu sübut edən təkzibolunmaz faktlar ortaya qoyulmuşdu. Jurnalist Corc Stirin üzərində alman qartalları təsvir olunmuş bomba parçalarını əldə etməsi və dəhşətli qırğın silahının şəhərdəki hərbi zavodların əvəzinə bazar günü kənddən gələnlərlə dolu olan meydana atıldığını təsdiqləməsi hamı kimi Pikassonu da sonsuz dərəcədə hiddətləndirmişdi. Odur ki, o vaxta qədər Gernikada olmayan rəssam Ümumdünya sərgisində İspaniya pavilyonunda nüma-

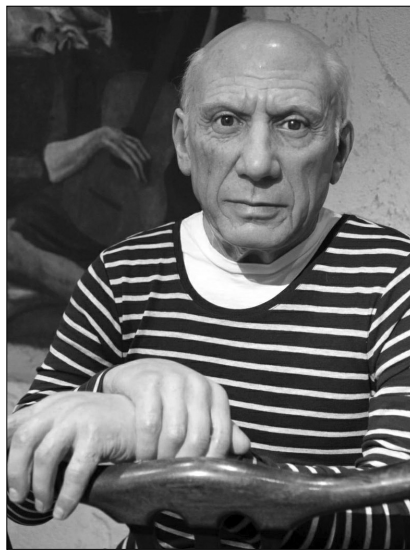
Bir əsərin tarixçəsi

Pablo Pikassonun ittihamı

yiş olunacaq əsərin yaradılmasına razılıq vermişdi.

Sonsuz qəzəbini və vətəndaş mövqeyini miqyaslı tabloda (7,77 m x 3,49 m) əks etdirən sənətkarın bu əsəri elə həmin il Parisdə keçirilən Ümumdünya sərgisində nümayiş olunur. Duyulası zaman distansiyasından iriölçülü həmin əsərin çox qısa bir müddətdə - bir ay ərzində işlənməsinə təəccüblənməmək olmur. Rəssamın əsər üzərində iş rejiminin gərginliyi və sutkanın on iki saatını molbert qarşısında keçirməsi də ilk növbədə onun həmvətənlərinə qarşı cinayət törədənələri nifrətinin nəhayət-sizliyinin ifadəsi idi.

Özünün möhtəşəm ölçülərinə və kompozisiya həllinə görə tablo triptixi (üçlük) xatırladır və əsərin fiqurların və emosiyaların xaosunu xatırladan ümumi tutumunda dəqiqliyi görünən üç fraqmenti sezmək mümkündür. Yağlı boyanın ağ-qara çalarları ilə çəkilən tablo elə bu nikbinlikdən uzaq monoxrom koloriti ilə dəhşətli hadisələrin xronikasını təsirli şəkildə əks etdirir. Kədər, iztirab, dəhşət, qəddarlıq və ümitsizliyin ifadəsi tabloda kifayət qədər qabarıqdır. Görünənlərin mahiyyət etibarilə ümumbəşəri olması, zamansızlığı və məkansızlığı özündə yaşatması birmənalıdır. Pikassonun məhz belə bir ölçüyəgəlməz faciəni bə-

parça olması ilə ifadə etmişdir. Hər bucağından ölüm qoxusu gələn bu məkanda məhv olanların üzərində qaşqabaqlı, ifadəsiz baxışlı öküz yüksəlməkdədir. Bu təzad, yəni əzab-əziyyətlə biganəliyin qarşılaşdırılması, onun mənə-məzmun yükünün açımına yönəli əsas - bütün əsərin dominantı kimi qəbul olunur. Lakin Pikasso bununla kifayətlənməmiş və əsərin sağ hissəsində (əllərini yuxarı qaldıran kişinin yanında) həyəcana və gərginliyə bələhən, ancaq qətiyyəti duyulan iki insan fiquru ilə kompozisiyanın təsir gücünü daha da artırmağa nail olmuşdur.

Ümumi xaotikliyinə baxmayaraq, əslində, detal azlığı ilə seçilən səciyyəvi interyerde zirzəminin tavan tirləri, döşəmənin daşları, pəncərə və qapıların yeri qısa müddətə çəkildiyi güman edilən bədii tutumdadır. Ön plan sanki altıdan əsas personajları əhatə edən üçbucaqla işıqlandırılmışdır. Məkan göz-çıraq olan rəmzi mənbədən işıqlanır...

Əsərin tamamlandıqdan sonra Parisdəki Ümumdünya sərgisində nümayişinin cəmiyyətdə yaratdığı əks-sədanı xatırlamalı olsaq, bu məsələdə də əsərin özü kimi təzadlı münasibətlərə rast gəlinməsi söyləməliyə. Əsərin ilk tamaşaçılarından olan məşhur fransız memarı Le Korbüzənin dilə gətirdiyi "Gernika" daha çox tamaşaçıların küreklerini görürdü" sözlərində sərgi ziyarətçilərinin əsərə biganə qaldıqlarının duymaq çətin deyil. Amma etiraf edək ki, onun mahiyyətini-müharibə dəhşətlərinin bu cür - yeni formada ifadəsini sona qədər duymayanlar təkədi tamaşaçılar deyildilər. Elə mütəxəssislərin çoxu da əsərdə bədiiliyin azlığını vurğulamaqla, onun daha çox təbliğat mahiyyətli olduğunu bildirdilər. Madrid jurnallarının birində isə onu Pikassonun bu vaxta qədər yaratdığı ən zəif əsər adlandırmaqdan belə çəkinməmişdilər. İspaniyalı ictimai xadim Dolores İbarruri onu faşizmi və Franko rejimini ittiham edən dəhşətli bədii vasitə hesab etdiyini söyləmişdi. Danimarkalı məşhur karikatura ustası Herluf Bidstrup isə onun müharibə əleyhinə yaradılmış ən yaxşı sənət nü-

munəsi olduğunu bildirmişdi...

Paris sərgisindən sonra əsər Avropanın bir çox ölkələrində göstərilmiş, faşistlər respublikaçılara qalib gəlib İspaniyada Franko diktaturasını bərqərar edəndə isə "Gernika" Nyu-Yorka aparılmış və 1939-cu ildə Polşa Almanıyanın işğalına məruz qalanda Müasir İncəsənət Muzeyində sərgiyə çıxarılmışdı. Onun nümayişindən toplanan vəsait ispan qaçqınları fonduna köçürülmüşdü. O vaxtlar "Gernika" Nyu-Yorkla yanaşı ABŞ-in digər şəhərlərində və Avropada göstərilmiş və müasir İspaniya incəsənətinin ən məşhur əsəri kimi şöhrət tapmışdı. Təəccüblüdür ki, 60-cı illərin sonlarında Fransisko Franko onu almaq və İspaniyada nümayiş etdirmək təklifi ilə çıxış etsə də, Pikasso buna razılıq verməmişdi. Əvəzində demişdi ki, yalnız Frankonun İspaniyada respublikanın bərpa olunmasına razılıq verəcəyi təqdirdə əsəri ona təqdim edə bilərlər. Zamanın axarında İspaniyada baş vermiş müharibə tarixdə qalsada, "Gernika" istənilən müharibəyə etiraz rəmzinə çevrildi. Bununla belə, 1981-ci ildə İspaniyaya qaytarılan əsərə münasibət, Pikassonun vaxtında olduğu kimi, müasir dövrdə də birmənalı deyildir. 2003-cü ildə onun BMT-nin qərargahında asılmış qəbelen variantının üzərinin İraqa hərbi müdaxilə məsələsinin müzakirəsi zamanı parça örtüklə bağlanması da dediklərimizi təsdiqləyir.

Yaradıldığı gündən haqqında ən müxtəlif fikirlərin söylənilməsi bu əsər barəsində ən maraqlı fikirlərdən birini də rəssamın özü dilə gətirmişdir. 1940-cı ildə alman qoşunlarının Parisə daxil olmasından az sonra gestapoçular Pikassonun bu şəhərdəki emalatxanasına gəlirlər. Rəssamın masasının üzərində "Gernika"-nın reproduksiya yarmış. Alman zabiti o şəkillərdən birini əlinə götürərək üzünü Pikassoya tutaraq deyir: "Bunu siz eləmisiniz?" Rəssam da halını pozmadan sakitcə "Yox! Bunu siz eləmisiniz! Özünüze yadigar kimi götürə bilərsiniz!" - deyir...

Ziyadxan Əliyev
Əməkdar incəsənət xadimi,
"Sənətşünaslığın təbliği"
İctimai Birliyinin sədri

diiləşdirməsinin nəticəsidir ki, yaranmasından 80 il keçməsinə baxmayaraq "Gernika" müharibə əleyhinə yaradılmış təsviri sənət əsərləri arasında birinciliyi qoruyub saxlamaqdadır...

Rəssam faciənin cəlbədicə və təsirli alınması məqsədilə hadisənin baş verdiyi məkan üçün insanların, heyvanların və quşların "birləşdiyi" - bir araya gəldiyi danışqal, xilas olunma işartısı görünməyən zirzəmini seçmişdir. Əsas obraz kimi seçilən parçalanmış at və öküz, yıxılmış atlı, ölmüş körpəsi ilə təsvir olunmuş ana, əliçırmaqlı qadın təsvirlərin ümumi bədii tutumunda faciənin qabarıqlığını vurğulayan bədii detallardır. Pikasso fəlakəti yaşayan insanların ölüm-dirim mübarizəsini, nifrətini və ümitsizliyini bir araya gətirərək, çox çətin yaradıcı vəzifənin öhdəsindən ustalıqla gəlmişdir. Süjeti və kompozisiya həlli əsərin real-gerçəkçi təsvirini

Rejissor İlqar Nəcəfin "Nar bağı" bədii filmi 12-28 yanvar tarixində Bolqarıstanda keçirilən 10-cu Sofia MENAR film festivalında nümayiş olunacaq.

"Nar bağı" filmi Bolqarıstanda festivalda

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin sifarişli ilə "Azərbaycanfilm" kinostudiyası və "Buta Film" kino şirkəti tərəfindən istehsal olunan ekran əsərinin ssenari müəllifləri Asif Rüstəmov, İlqar Nəcəf, Roelof Jan Minneboo, quruluşçu operatoru Ayhan Salar, quruluşçu rəssamı Rafiq Nəsirov, bəstəkarı Firudin Allahverdi, icraçı prodüseri Akif Əliyev, prodüserləri Müşfiq Hətəmov və İlqar Nəcəfdir.

"Nar bağı"nın festivalda nümayişi yan-

varın 18-də keçiriləcək.

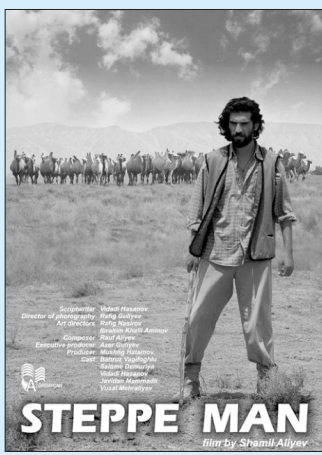
Ekran əsəri bir ailə dramı üzərində qurulub. Qabil 12 il əvvəl heç kimlə sağollaşmadan tərk etdiyi evinə qayıdır. Lakin onun geridə buraxdığı dərin emosional yara hamının xatirindədir və asanlıqla unudula bilməz.

Psixoloji dram janrında çəkilən filmdə baş rolları Qurban İsmayilov, İlahə Həsənova, Səmi Fərhad, Həsən Ağayev və digərləri canlandırıblar.

"Çölçü"nün daha bir uğuru

Rejissor Şamil Əliyevin "Çölçü" filmi "Cult critic" kino jurnalının bu ilin yanvar ayı üzrə "Ən yaxşı bədii film" ("Cult critic movie awards") mükafatına layiq görüldü. Bu barədə filmin rejissoru məlumat verib.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin sifarişli ilə "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında istehsal olunmuş film bir sıra beynəlxalq festivallarda nümayiş olunaraq mükafatlar qazanıb. Ssenari müəllifi Vidadi Həsənov, quruluşçu operatoru Rafiq Quliyev, quruluşçu rəssamları Rafiq Nəsirov və İbrahim Aminovdur. Rollarda Vidadi Həsənov, Behruz Vəqifov, Cavidan Məmmədov və başqaları çəkilib.

Avropa İttifaqı nümayəndəliyinin müsabiqəsinə yekun vurulub

Yanvarın 12-də Avropa İttifaqının ölkəmizdəki nümayəndəliyinin elan etdiyi "Avropa Tolerantlıq Festivalı" və Avropa Film Festivalı tolerantlıq və ya mədəni müxtəliflik barədə mənim təəssüratlarımı necə dəyişdi" mövzusunda müsabiqənin qalibləri mükafatlandırılıb.

İçərişəhərdəki Marionet Teatrında reallaşan mükafatlandırma mərasimində Avropa İttifaqının Azərbay-

candakı nümayəndəliyinin rəhbəri Kestutis Yankauskas çıxış edərək festivalın əhəmiyyətindən danışdı.

Vurğulanıb ki, jurnalistlər və festival tamaşaçıları üçün nəzərdə tutulan müsabiqənin iki qalibi fevralda Almaniyanın paytaxtı Berlinə təşkil olunacaq film festivalına qatılmaq hüququ əldə edib. Qaliblər dörd gün ərzində Berlin film festivalında iştirak edə biləcəklər. Bütün xərclər Al-nin

Bakı nümayəndəliyi tərəfindən qarşılanacaq.

Gələcək layihələrdən danışan səfir 2018-ci ilin Azərbaycanda "Xalq Cümhuriyyəti ili" elan olunmasını yüksək qiymətləndirərək bu çərçivədə keçiriləcək tədbirlərə qatılacaqlarını deyib.

Nümayəndəliyin birinci müşaviri Denis Daniilidis "ASAN Radio"da yayımlanan maarifləndirici və əyləncəli "AvropadASAN"

verilişindən danışaraq bildirib ki, bu, Avropa İttifaqı ilə bağlı Azərbaycanın radio məkanında ilk verilişidir.

Tədbir çərçivəsində sizinavropa.az saytının təqdimatı da olub. Layihənin məqsədi Azərbaycan gəncliyini Avropa haqqında məlumatlandırmaq, o cümlədən Avropa İttifaqı ilə ölkəmiz arasında elm, təhsil, mədəniyyət və turizm sahəsində əlaqə yaratmaqdan ibarətdir.

"Yoxdu belə söhbət"

"Azərbaycanfilm"in istehsalı olan romantik komediyanın təqdimatı keçirilib

Cəfər Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" kinostudiyasının istehsalı olan "Yoxdu belə söhbət" romantik komediya filminin qala gecəsi keçirilib. "CinemaPlus Azərbaycan"da təqdimatı keçirilən filmin quruluşçu rejissoru Rəfət Həsənov, quruluşçu operatoru Elman Əliyev, ssenari müəllifləri Kamal Həsənov, Rəfət Həsənov və Asif Rüstəmov,

icraçı prodüseri Nadir Əliyev, prodüseri Müşfiq Hətəmovdur.

Rollarda Günəş Mehdizadə, Həsən Ağ, Emil Məcnun, Tünzalə Qəhrəman, Teymur Məmmədov, Nofəl Şahlarovlu və başqaları çəkilib. Ekran əsəri iki həvəskar musiqiçinin başına gələn gözlənilməz əhvalatdan bəhs edir.

"Gyunel Couture" moda evi Parisdə yeni kolleksiyasını təqdim edəcək

Londonla fəaliyyət göstərən "Gyunel Couture" moda evi yanvarın 24-də Parisdə 2018-ci ilin yaz-yay kolleksiyasını təqdim edəcək.

Paris moda həftəsindən bir neçə gün əvvəl nümayiş etdiriləcək kol-

leksiyaları rəssam və dizayner Günel Rüstəmov hazırlayıb. Bu, Azərbaycanlı modelyerin kolleksiyalarının Parisdə altıncı nümayişidir.

Orta təhsilini Bakıda, ali təhsilini Böyük Britaniya yada almış G.Rüstəmov

Avropada tanınmış modelyerlərdəndir. O, milli köklərə bağlı olmaqla yanaşı, həm də müxtəlif mədəniyyətlərdən ilhamlanaraq yaradıcı fəaliyyət göstərir. Kolleksiyaları dünyanın bir sıra moda şoularında təqdim edilib.

"Taxt-tac oyunları"nın fanatları üçün buzdan hotel

Finlandiyanın paytaxtı Helsinkidə "Taxt-tac oyunları" serialının fanatları üçün qeyri-adi hotel açılıb. Hotel demək olar ki, bütünlüklə buzdan düzəldilib.

Hotelin ərazisində serialın populyar qəhrəmanlarının buz heykəlləri qoyulub. Nəhəng ağ piyada məxluqlara xüsusi əhəmiyyət verilir, çünki serialın süjetinə görə həmin məxluqlar da oxşar şəraitdə yaşayırlar.

Hoteldəki bəri əjdahalar qoruyur, bütün otaqlar Vesterosun evlərindən birinə məxsusdur. Bundan əlavə, buz hoteldə Braavos zalı tikilib və dəmir taxt qoyulub.

Burada gecələmək də olar, amma bu barədə düşünmək lazım gələcək, çünki

yataq yeri də buzdan düzəldilib. Cütlüklər hotelə evləyə də bilərlər. Bunun üçün xüsusi toy otağı ayrılıb.

Buz mehmanxanada bir gecə qalmaq 200 dollara başa gəlir. Qeyd edək ki, aprel ayında hoteli sökəcəklər, çünki havalar istiləşdikcə o, onsuz da əriyəcək.

Baş redaktor:
İntiqam Hübətov

Qəzet 1991-ci ildən çıxır.

Ünvanımız: AZ 1012, Moskva pr, 1D.
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Tel.: (012) 530-34-40; 431-28-79; 430-16-79
Tel/faks: (012) 431-28-79; 530-34-40
E-mail: qazet@medeniyyet.az

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnməmiş, "B-Z" mətbəəsində çap olunmuşdur.

Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə olunur.

KAPİTAL BANKın
Yasamal filialı kod: 200037
VÖEN 9900003611
M/h AZ37NABZ0135010000000001944
SWIFT BIK AIIBAZ2X
H/h AZ98AIIIB33080019443300232103
VÖEN 1300338641
Lisenzia №AB 022279
İndeks 0187

Buraxılışa məsul:
Vüqar Əliyev

Tiraj: 5252

Materiallardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.